

Ekmeği Belediye narahından
fazlaya satan beş lokanta
hakkında tahkikata başlandı

AKŞAM

ÇINARALTI

Bugün çıkan 11 nci sayısında
En tanınmış imzaların en güzel
Makale, hikâye ve şiirleri

Sene 24 — No. 8260 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ 18 Teşrinievvel 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Japonyanın fırsattan istifadeye kalkışması beklenebilir

Sovyet tebliği, dün ilk defa olarak vaziyetin vehametini bildirdi. Moskova gazetelerinin halkı, büyük tehlikelere alıştınca makaleler yazdıkları haber veriliyor. Alman orduları Moskovaya hayli yaklaşıkları için yabancı Elçilerin şehirden çıkmış olmaları, Sovyet hükümet merkezinin tehlikede olduğunu gösterir.

Moskovanın düşman eline geçmesi Rusya harbinin askerî ve manevî bakımından, hiç şüphesiz en mühim safhasını teşkil edecektir. Moskovanın, Sovyetler halkı üzerindeki tesiri büyüktür. Bundan dolayı, en kanlı boğuşmalar bu şehir önünde, hattâ, söylendiği gibi, bu şehrin sokaklarında olacaktır. Bu şehir şayet düşerse, Sovyetler, dört aydır sarfettikleri gayretleri, takdire değer fedakârlıkları, ellerinden geldiği kadar bundan sonra da devam ettirmeye çalışacaklardır. Fakat geri kalan kuvvetlerle nereden bir cephe kuracakları belli değildir. Moskova alındığı takdirde Alman ileri yürüyüşünün son hedefi neresi olduğu da meçhuldür. Almanlar, şarka doğru, Rusyanın bitmez tükenmez mesafelerini aşmak için durmadan ileri gitmek isteyecekler mi, yoksa kış başlamadan herhangi bir hat üzerinde durarak, bizzat müdafaa mı geçecekler? Bu planı keşfetmeğe uğraşmak beyhüddür. Ancak, Alman ilerleyişi Moskovanın şarkına doğru devam ederse, Sovyet müdafaası, Sibirya ordularından da istifade etmek isteyecektir. O zaman Japonyanın işe karışması muhtemeldir.

Japonyada, vaziyetten istifade etmek isteyen ifratçılarla, sulhu tercih eden mutediller arasında sürekli mücadele olduğu anlaşılıyor. Siyasetini ahvale uydurmaya çalıştığı için, Mihverle yüzde yüz birlikte hareket etmek, yahut Amerika ile anlaşarak fedakârlıksız kazanç temin etmek yolları arasında bocalıyan Japon hükümetleri, her ehemmiyetli hâdisde başlangıcında değişiyor. Japon kabinesinin son istifası da Almanyanın Rusyadaki zaferlerine rasladı. Muayyen bir anda harbe karışması için Japonya ile Almanya arasında gizli bir anlaşma olup olmadığı belli değildir. Fakat, Sovyet müdafaası şarka doğru çekileceği bir sırada Japonyada harbe taraftar askerlerden mürekkep yeni bir hükümetin iş başına gelmesi her halde mânalıdır.

Amerikanın vaziyeti de Japonyaya cesaret vermiş olabilir. Amerikanın Almanya aleyhinde harbe girişmesi, üçlü ittifak mucibince Japonyayı da harekete getirecektir. Daha doğrusu, Mihver nezdinde Japonya, Amerikayı harp dışında tutan bir kuvvet sayılıyordu. Halbuki Amerika ve İngiltere, Japonyanın vaziyetle alakadar olmadan, iki müttefik gibi, işbirliği hâlinde idirler. Amerika, harbe girmeden, harpte imiş gibi her yardımı yapıyor. Harbe girmemesi, Japonya korkusundan değil, hazırlıksız olmasındandır. Japonyanın Rusyaya tecavüz etmesi Amerikanı yahut İngiltereyi Japonyaya karşı harbe sürüklemeyeceği için, bu hareket Uzak Şarkta yeni bir ihtilâf doğurmayacaktır. Bundan dolayı, Japonyanın — Çin harbi baki-

Yeni mebuslarımız Halk partisi, münhal mebusluklara yeni namzetleri tesbit ve ilân etti

B. Halid Onaran, korgeneral Ali Rıza Artunkal ve Behçet Uz

Ankara 17 (A.A.) — Açık olan Ağrı mebusluğuna emekli korgeneral Kemal Doğan, Bilecik mebusluğuna Kâbil büyük elçisi Memduh Şevket Esenal, Denizli mebusluğuna İzmir Belediye reisi Doktor Behçet Uz, Manisa mebusluğuna emekli korgeneral Ali Rıza Artunkal ve Mardin mebusluğuna eski Burdur mebusu Halid Onaran genel başkanlık divanınca parti namzedi olarak seçilmişlerdir. Sayın ikinci müntehiplere bildirir ve ilân ederim.

C. H. P. Genel Başkan. Vekili
Başvekil Dr. Refik Saydam

Yedek subaylar

Okulun 18 inci devresini bitirenlerin diplomaları dün merasimle verildi

Ankara 17 (Telefonla) — Yedek subay okulunun 18 inci devresini bitirenlere bugün merasimle diplomaları verildi. Merasime saat 10 da Zafar âbidesi etrafında yer alan yedek subayların istiklâl marşını söylemeleri başladı. Marşı müteakip, yeni mezunlardan Mümtaz Tarhan tarafından heyecanlı bir nutuk söylendi.

Öğleden sonra Başvekil Dr. B. Refik Saydam, Büyük Millet Meclisi Reisi B. Abdülhalik Renda, korgeneral Asım Gündüz, yedek subay okuluna gidecek diploma tevzi merasiminde hazır bulunmuşlardır. Okul komutanı Rıza

Gürçan, diplomaların tevziinden evvel bir hitabe irad etmiş, yedek subay okulunun uzun senelerdenberi Türk ordusuna binlerce subay yetiştirdiğini, millî mücadele senelerinde olduğu gibi bugün de icap ederse memleketin şerefini korumak için bütün yedek subayların kanlarını akıtmakta tereddüt etmeyeceklerini söylemiştir.

Yeni mezunların and içmelerinden sonra iyi derece ile mezun olanların diplomaları bizzat B. Abdülhalik Renda tarafından, diğerlerinin diplomaları da komutanları tarafından genç subaylarımıza verilmiştir.

Moskova bombardıman ediliyor

Odesa'da asker yüklü 6 gemi batırıldı, 8 gemi de hasara uğratıldı

Berlin 17 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Bir Rumen ordusu 16 teşrinievvelde Odesa şehir ve limanını zaptetmiştir. Elde edilen ganimet henüz sayılamamıştır. Odesa ile düşman, en mühim endüstri merkezlerinden ve en mühim şehirlerinden birini ve karadenizdeki en ehemmiyetli limanını kaybetmiştir.

Odesa açıklarında düşman kitalarile yüklü nakliye gemilerine büyük muvaffakiyetle hücum edilmiştir. Tam isabetlerle 30 bin tonlâtörlük 6 gemi batırılmıştır. Başka sekiz büyük vapur ağır hasara uğratılmış ve bir hücumbotu imha edilmiştir. Azak denizinde mağlûp edilmiş olan düşmanın takibine başlanmıştır. Dün gündüz ve gece Moskovaya karşı müessir hava hücumları yapılmıştır. Ayrıca Leningrad da bombardıman edilmiştir. Şimal kesiminde İspanyol lejyonu teşekkülleri muharebelere mazzafereyle iştirak etmişlerdir. Cephenin diğer kısımlarında harekât plân mucibince devam etmektedir.

Berlin 17 (A.A.) — D. N. B. : Alman umumî karargâhının tebliğinde Odesanın işgali bildirilmekte ve Odesa limanları önünde, Alman hava kuvvetlerinin, asker yüklü 14 düşman gemisine isabetler kaydettiği ilâve olunmaktadır.

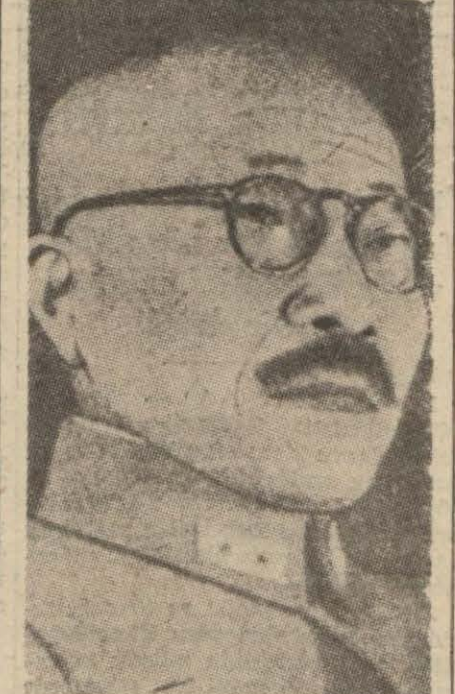
Azak denizi ile Donetz arasında, Alman, İtalyan, Macar ve Slovak kitaları, Bozguna uğrayan düşmanın takibine atılmışlardır.

(Devamı sahife 2, sütun 1 de)

mindan da — bugünlerde fırsatın istifadeye kalkışması beklenebilir. Necmeddin Sadak

Japonyada askerî kabine kuruluyor

Amerikalılar, Japonların Sibiryaya saldırmassın- dan korkuyorlar

Yeni kabineyi teşkil eden Harbiye Nazırı General Tojo

Tokyo 17 (A.A.) — Stefani: Harbiye Nazırı general Hideki Tojo yeni Japon kabinesini teşkil e memur edilmiştir.

Tokyo 17 (A.A.) — Tojo bu akşam, kuracağını ümit ettiği kabinesi için işaretler yapacaktır. Tojo, yeni kabine için ordunun müzaheretini istemektedir. Bahriyenin, kabineye, ordu ile birlikte iştirak etmek üzere talimat aldığı zannediliyor. Yeni başvekil, aradığı gibi bir hariciye nazırı bulamadığı takdirde, Başvekaltele birlikte belki bu nezareti de deruhte edecektir.

Tojo, kabinesini teşkil ettikten sonra, sanıldığına göre, Vasingtonla

(Devamı sahife 2 sütun 6 da)

Kazan, Rus hükûmet mer- kezi oluyor

Ecnebi sefaret heyetleri
ve Hariciye komisrlığı
Moskovadan ayrıldılar

B. Stalin ile komünist
şefleri Moskovada
müdafaa işleriyle meşgul

Nevyork 17 (A.A.) — O. F. I. : Amerikan ajanslarına gelen son haberlere göre Moskova etrafında şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Stalin'in Moskovayı serbes şehir ilân edeceğine dair hiç bir emare yoktur.

Diğer cihetten öğrenildiğine göre Amerika sefiri Steinhardt, kordiplo matigini heyeti umumiyesi ve hariciye komisrlığı memurlarile birlikte Sovyet hükümet merkezinden ayrılmıştır.

Sovyetler Birliğinin «muvakkat hükümet merkezi» hakkında sarıh malûmat mevcut değildir. Stalin ile komünist liderleri şehrin müdafaası işlerini sevk ve idareye devam etmektedirler.

Londra 17 (A.A.) — Burada alınan haberlere göre, Moskovadaki İngiliz askerî heyeti, Sovyet makamatının talebi üzerine mezkûr şehirden ayrılmıştır. İngiliz sefaret heyeti de Moskovadan hareket etmiştir.

Kazan şehri muvakkat hükümet merkezi

Vashington 17 (A.A.) — Reuter: Bir müddet evvel Moskovanın takriben 600 kilometre şarkında bulunan Kazan şehrinin muvakkaten Sovyetler Birliğinin merkezi olabileceği ve Amerika sefaret memurlarından bir kaçının şimdiden bu şehirde bulunduğu söylenmiştir.

Times nakil için ne diyor?

Londra 17 (A.A.) — Times gazetesinin diplomatik muhabiri, bir çok memleketlerden gelen ve Sovyet hükümetinin Moskovayı terk etmiş olduğunu bildirilen haberleri kaydettikten sonra şöyle demektedir:

Bu haberi teyit edecek resmî malûmat alınmamıştır. Fakat Rus hükümetinin paytahtı terk etmesi ihtimali derpiş edilmiş idi. Hükümet merkezinin nakledilmesi, Stalin'in Moskova şehrinin sukutunun pek yakında vukua gelecek bir hâdisde telâkki etmekte olduğu mânasını tazammun etmez.

Kazan şehri hakkında malûmat

Sovyet hududu 17 (A.A.) — O. F. I. : Sovyet hükümetinin çekilmesi muhtemel olan Kazan şehri Muhtar Tatar Cümhuriyetinin merkezidir. Volga nehrinin sağ sahilinde Kankanın kavaşında bulunan bu şehrin nüfusu harpten evvel 180 bin kişi idi. Bunun yüzde 72 si Rus, yüzde 24 dü Tattardır. Fakat bu şehre bir çok muhacir de gelmiştir. Kazan

(Devamı sahife 2, sütun 5 te)

Dikkatler:

Himmete lâyık olan neymiş?

Arkadaşımız Hikmet Feridun Es, geçen gün gazetemizde bir hakiki hayat sahnesi aksettiriyordu: Lâleli de oturanlar, Sirkeciye trenle meği tercih ediyorlarmış. Zira, sıcak, rahat ve muntazammış.

Benzinle işleyen ve ekser yedek aksamı hariceten gelmek mecburiyetinde olan nakil vasıtalarının dünyadaki şu son buhran dolayısıyla sekteye uğradıkları bu devirde, trenlerimizin bu tefevvuku, bizi bir düşünceye sevketsen yeridir. Vaktiyle: «Demiryolu siyaseti yanlış! Onun yerine motörlü vasıta!» diye haykırırları nasıl hatalı çıkarıyorlar..

İlerisi için de değişmeyen prensipimiz şu olmalıdır: Ancak ve ancak mahrukatı ve malzemesi yerli olan sanayi, nakliyat ve sairimiz birinci derecede himmete lâyıktır. Bihassa bunların inkişafına dört elle sarılmalıyız.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Amerikan Japon harbi patlamak üzere

Bütün Amerikan
gazeteleri bu
fihirde bulunuyor

Pasifik'teki Amerikan
vapurlarına dost
limanlara gitmeleri
emri verildi

Londra 18 (A.A.) — (B.B.C.) Japon Harbiye Nazırı general Tojonun askeri bir kabine kurmağa çalışması dikkatle takip edilmekte ve Vasingtonda buna büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Bütün Amerikan gazeteleri Japonya ile Amerika arasında harp patlamak üzere bulunduğunu yazıyorlar. Maamafih resmî mahafil mütalâa beyanından çekiniyorlar. Amerikan Bahriye Nezareti pasifikteki Amerikan ticaret vapurlarına dost limanlara gitmeleri için emir vermiştir.

B. Roosevelt dün gece müşavirleri ile uzun müddet görüşmüştür. Amerikan bahriye nazırı, pasifik sahillerinde bütün müdafaai tedbirlerinin alındığı ve herhangi bir tecavüze karşı hazır bulunduğunu beyan etmiştir.

Vichy 18 (A.A.) — Ofiden: Japonya ve Çin sularındaki Amerikan Ticaret gemilerine oradan derhal uzaklaşmaları emri verilmiştir.

General Tojo yeni kabineyi teşkil ile meşgul iken Japon bahriye genel kurmayı mühim bir içtima akdetmiştir.

Sabık Şah

Şimdilik Hind Okyanusunda Moris adasında oturacak

Londra 18 (A.A.) — (B.B.C.) Dün Akşam neşredilen bir tebliğde deniliyor ki: «Harp vaziyeti dolayısıyla sabık İran şahının Moris adasında muvakkaten kalması sayını arzudur. Ada valisi, sabık şahın istirahatı için icap eden tedbirleri alacaktır.»

Moris adası, Hind Okyanusunda küçük bir adadır.

Moskova radyosu tesisatı nakledildi

Vichy 18 (A.A.) — Ofiden: Tass ajansının tebliğine göre Moskova radyosu teknik tesisatı başka bir mahalle nakledilmiştir.

Moskova şehri ihata edildi mi?

Londra ihata haberlerini
mevsimsiz görüyor fakat
vaziyeti vahim görüyor

Londra 18 (A.A.) — (B.B.C.) Moskova şehrinin gerillerle muvasala ve irtibatının kesildiği haberleri Londra mahfillerinde mevsimsiz telâkki edilmektedir. Son 24 saat zarfında, Almanlar pek fazla ilerilememiş olmakla beraber vaziyetin vahim olduğu aşkârdır. Moskova sivil bir hükümet merkezi olmaktan çıkmış müstahkem bir kale halini almıştır. İcabederse soakk sokak müdafaai edilecektir.

Rus hükümeti şehri terke hazırlanıyor. Hükümet daireleri Volganın ötesinde bir yere nakledilmektedir. Şarki Ukraynadan pek az haber gelmiştir. Almanların Rostof şehrine karşı hücumları muvakkat bir zaman için durdurulmuştur. Kırımda muharebeler devam ediyor. Leningradın müdafaası kuvvetlenmiştir.

Rus tebliği

Odesa'yı tahliye ettik

Sovyet kuvvetleri
zayıatsız başka yerlere
nakledildiler

Moskova 18 (A.A.) — Gece yarısı neşredilen Sovyet tebliği:

17 teşrinievvelde bütün cephe uzunluğunda anudane muharebeler cereyan etmiştir. Muharebeler bilhassa garp istikametinde şiddetli olmuştur. Burada Kızılordu düşmanın şiddetli birkaç hücumunu geri püskürtmüştür.

16 teşrinievvelde 28 düşman tayyaresi tahrip edilmiştir. 17 Sovyet tayyaresi kayıptır.

17 teşrinievvelde Moskova civarında 14 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Son sekiz gün içinde Kızılordu kumandanlığınca hazırlanan Sovyet kitalarının Odesadan tahliyesi iş zamanında ve büyük bir iltizamla yapılmıştır. Odesa bölgesinde vazifelerini ifa etmiş olan kitalarının donanma tarafından büyük bir iltizamla ve hiç zayılat vermeden cephenin başka kısımlarına nakledilmişlerdir.

Sovyet kitalarının Odesayı tahliye etmek mecburiyetinde kaldıklarına dair Alman radyosu tarafından yayılan şayialar, hiç bir esasa istinad etmemektedir. Hakikatte Odesanın tahliyesi Alman ve Rumen kitalarının tazyiki ile r'âkadar olmayan stratejik sebepler dolayısıyla ve Kızılordu yüksek kumanda heyetinin emrile yapılmıştır. Bu itibarla Odesa muntakasında Alman ve Rumen kitalarının elde ettikleri ganimetler hakkında Alman kumandanlığı tarafından ileri sürülen iddialar esasız tefahürlerden ibarettir.

Sovyet kitalarının Odesayı tahliye etmek mecburiyetinde kaldıklarına dair Alman radyosu tarafından yayılan şayialar, hiç bir esasa istinad etmemektedir. Hakikatte Odesanın tahliyesi Alman ve Rumen kitalarının tazyiki ile r'âkadar olmayan stratejik sebepler dolayısıyla ve Kızılordu yüksek kumanda heyetinin emrile yapılmıştır. Bu itibarla Odesa muntakasında Alman ve Rumen kitalarının elde ettikleri ganimetler hakkında Alman kumandanlığı tarafından ileri sürülen iddialar esasız tefahürlerden ibarettir.

Bu sabahki telgrafların devamı ikinci sahifede

— Bizim üniversitede bir yıldız keşfedilmiş, kim bu acaba?..
— Tam numara ile sınıf geçen bir talebe olacaktı..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Japon buhranı ve Alanya

Berlinde itimatlı bir ihtiyat hüküm sürüyor

Bern 18 (A.A.) — Neue Zürcher Zeitung'un Berlin muhabirinin bildirdiği: Japon kabinesinde vuku bulan değişiklik Berlinde itimatlı bir ihtiyatla karşılanmaktadır. Alman matbuatı hiç bir teftişte bulunmadan Konoye kabinesinin istifasına ve general Tojonun yeni kabineyi teşkil etmemiş olduğunu dair gelen haberleri kaydetmekle iktifa eylemektedir.

Bununla beraber Berlinin siyasi mahfillerinde general Tojonun iktidar mevkine gelmesiyle üçü pakın ruhuna uygun olan Japon siyasetinin daha mutedil bir surette değil daha şiddetle tatbik edileceğinden şüphe edilmekte ve uzak şarkta ki vaziyetin inkişafı alaka ile takip edilmektedir.

Moskova önünde cehennemî bir muharebe oluyor

Almanlar, Moskova yolunda yeni terakkiler kaydettiller

Londra 18 (A.A.) — Moskovanın bildiriliyor: Moskovanın açık şehir ilan edileceği zannedilmiyor.

Gelen bir habere göre, şehir etrafında cehennemî bir muharebe cereyan etmektedir.

Viy 18 (A.A.) — Ofiden: Gelen son haberlere göre Moskova tahliye edilmiş, kendini müdafaaya hazır müstahkem bir kale vaziyetine girmiştir.

Moskovanın ihatası tehlikesi artmaktadır. Almanlar, Moskovanın garp ve cenubu garbi istikametine yeni ilerlemeler kaydetmişler. Kaluganın şarkında Oka nehrinin şimaline varmışlardır.

Alman hücumları Moskova'ya kaç istikametten yapıyor

Sovyet hududu 18 (A.A.) — Moskova üzerine iki hücum belirmektedir:

Napolyon sefer yolu ve Moskova üzerine tevcih edilen cephe hücumu ve Volga ile Oka istikametinden gelen düşman çemberlemesinin cephe hücumu arazinin tabii ve suni maniaları ve maresal Timochenkonun muharebeye sürdüğü takviye kotalarının mukavemeti yüzünden pek bati terakkiler kaydetmektedir.

Diğer taraftan, Almanlar Kalinin istikametinden, Rusların sıkı surette tutundukları Volga nehrinin cenup sahillerine karşı şiddetli bir taarruz yapmaktadır.

Toula'da bulunan Sovyet kuvvetleri düşmanı cennup Moskova'ya ulaştırmamak için anudane muharebeler yapmaktadır.

İki Alman cenahının ittisakı ve Napolyon yürüyüşünün tekrarı etmesi imkânını ortadan kaldırmak için Moskovanın hayale kapılmadığı muhakkaktır.

Sovyet Devlet merkezi önünde fevkalade kanlı bir muharebenin cereyanına intizar edilebilir.

Alman hava kuvvetleri, takviye kotalarının gemesini ciddi surette sek-teye uğratan ve şehrin zamanında tahliyesini zorlaştıran akınlarına hız vermiş ve Moskova'ya giden yolları şiddetle bombalamaya başlamıştır.

Sovyet tebliği

Moskova 17 (A.A.) — 17 birleştiğin tarihli Sovyet sabah tebliği, merkez cephesinde, muharebelerin bütün gece hassaten şiddetli olarak devam ettiğini haber vermektedir.

Amerika, İngiltereye iki denizaltı gemisi veriyor

Vaşington 17 (A.A.) — Albay Knox'un haber verdiğine göre, yeniden silâhlendirilmiş olan iki Amerikan denizaltısı, 8düncü verme ve kiralama kanunu mucibince İngiltereye verilecektir.

Bir Amerikan muhribi torpillendi

Mebusan meclisi Ameri- kan vapurlarının silâh- landırılmasını kabul ediyor

Vaşington 17 (A.A.) — Resmi tebliği: Amerikanın Kerney muhribi bugünkü çarşamba günü, Islanda sahilinde açıldığında, saat 3.50 sularında torpillenmiştir.

Hydpar 17 (A.A.) — Roosevelt, Kerney'in torpillenmesi hâdisesinin, sarîh surette Amerika müdafa bölgesinde vuku geldiğini söylemiştir.

Amerika vapurlarının silâhlendirilmesi kanunu kabul edildi

Londra 18 (A.A.) — Amerikan mebusan meclisi ticaret vapurlarının silâhlendirilmesi lâyhası 138 reyeye karşı 259 rey ile kabul edilmiştir.

Amerikada askerî malze- melerle makinelerle vaziyed ediliyor

Nevyork 17 (A.A.) — D.N.B.: Associated Press, Beyaz saraydan verilen bir tebliğ ile reis Roosevelt'in, millî müdafaaya lüzumlu askerî malzemelerle makinelerle vaziyed edilmesini mümkün kılan bir kanunu imza eylemiş bulunduğunu bildirmektedir.

Moskova bombar- dman ediliyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Moskova etrafında muaz- zam bir muharebe

Stokholm 17 (A.A.) — O. F. I.: Şimdi, Moskova etrafında başlayan muharebe, şümül itibarıyla, şark cephesinde şimdiye kadar görülen bütün muharebeleri geride bırakmaktadır. Bu muharebe, işveçli askerî mütehassıslara göre, milyonlarca askerin iştirak ve bütün Moskova halkının müzaheret ettiği muazzam bir vuruşma manzarası almaktadır.

Sovyet idare amirlerinin davetine icabetle, eli silâh tutan her erkek, şimdi, askerî talim görmektedir. Bilhassa maden ve madeni sanayi fabrikaları ameleleri bu davete geniş mikyasta mukabele etmiştir.

Von Bock ordusunun sol cenah kitaları, Kalinin'i aldıktan sonra, hiç şüphesiz, Moskova'ya, şimalden çevirmeye teşebbüs edeceklerdir. Diğer üç kesimde, Moskova'ya hücum devam etmektedir. Bu kesimler, garpta Viazna - Moskova yolu, daha cenupta, şimdi geride bırakılmış olan Kalinin'den itibaren olan saha ve mihayet, cenupta Orel - Tula istikametidir.

Donnetz havzasını mü- dafaa eden Ruslar çenberde

Budapeşte 17 (A.A.) — Macar telgraf ajansı bildiriyor: Azak denizi boyunca yapılan harekâtlere Donnetz havzasını müdafa etmekle olan Rus kotalarının etrafındaki çenber gittikçe daralmaktadır. Müttefik kuvvetler Rusların sahil ile olan itibatını kesmişlerdir. Rus kitaları ancak Taganrog'a yakın bulunan koyun kısa bir kesimini elde bulundurmuyorlar.

Briansk'in şarkında mah- sur Ruslar imha ediliyor

Berlin 17 (A.A.) — Briansk'in şarkında cepte çenber içine alınmış olan bolşeviklerin imhasına, 18 birincisinde devam edilmektedir. Sovyet kuvvetlerinin bakiyeleri kendilerini nevmidane müdafaa etmek ve ağır telefat vererek hep muvaffakiyetsizlikle, şarka doğru Alman kısılcığını yarmaya çalışmaktadırlar.

Alman ağır topçusu Leningradı dövüyor

Berlin 17 (A.A.) — Alman ordusu ağır topçusu, 18 birincisinde, harp için ehemmiyeti halz hedefleri ve Leningrad levazım tesisatını, muvaffakiyetle bombalamıştır. Leningrad levazım ve sarıyati tesisatına müteaddit tam isabetler kaydedilmektedir.

İngiliz askerî mahfille- rinde bedbinlik havası

New - York 17 (A.A.) — O.F.I.: Londradan Amerika ajanslarına bildiriliyor: Hitler'in, Moskova üzerine, bir tek hedefe tevcih edildiği hiç bir zaman görülmemiş derecede kuvvetli bir ordu ile hücum ettiği ve iletî hat Alman zırlı birliklerinin, Moskova'yı takriben 60 kilometreden ibaret bir mesafede bulundukları haberi üzerine İngiliz askerî mahfillerinde dün yeniden bir bedbinlik havası esmiştir.

Mader ve Junkers

Ahşap ve bezden tayyare yerine ilk madenî tayyareyi nasıl yaptılar

Tayyarecilik âleminde büyük nam bırakanlardan biri de Junkers'tir. Bu zatın himmeti yalnız tayyare inşasında ve yeni yeni tipler meydana getirerek tayyarenin inkişafına büyük hizmet göstermesinden ibaret değildir.

Bir himmeti de bu sahada birçok müktedir adamları yetiştirmiş olmasıdır. Bunlardan biri de profesör mühendis Otto Mader'dir.

Bu zat gürültüsüz ve sessizce çalışmayı tercih eden mütevazı bir fen adamı olduğundan şöhreti pek yayılmamıştı. Ancak 1940 senesi 17 eylülünde altmışıncı yıldönümü münasebetiyle fen yolundaki fevkalâde gayretleri toplu olarak bütün dünyaya malûm olmuştur.

Profesör Junkers 1897 senesinde Aachen civarında bir motor tırübe müessesesi vücuda getirmiştir. Bu müessesesi 1907 senesinde ihtira beratı veren daireye yeni bir motor tescil ettirmişti. Diesel teamülü üzerine işleyen bu motörün başlıca vasfı tek silindir içinde karşılıklı işleyen iki kol idi. Diesel tayyare motörlerinin inkişafına esas olan bu ihtira profesör Otto Mader'in eseri idi.

1909 senesinde Aachen teknik yüksek mektebinde profesör Junkers'e baş asistan olarak profesör Mader tayin edilmişti. Burada üç sümestir Mader mihanik laboratuvarında profesör Junkers'e vekâlet etmiştir. Fakat bu mektep mesaisi çok devam edememiştir. Çünkü profesör Junkers 1912 de kendi araştırma enstitüsüne direktör tayin etmiştir.

Profesör muavinine büyük gaz motörlerinin tekâmül ettirilmesi, havasız pompa, hususî hava kanalları gibi üç muayyen vazife vermişti.

Üçüncü vazife çabuk neticelenmiş, madenin tayyarede kullanılmasına imkân verilmiş, umumî harbin zuhuru bu sahadaki inkişafı bir kat daha tesri etmiştir.

İşler büyüdüğünden araştırma enstitüsü Aachen'den Dessan'a naklelmüştür. Dessan'daki enstitüde direktörlüğe profesör Mader getirilmiştir.

Buradaki araştırmalar serbes madenî kanatların inkişafına yardım etmiştir. Burada 1915 senesinde «J 1» tipi Junkers tayyaresi yapılmıştır. O tarihteki bütün esliha ya karşı bu tip tayyare masun idi. Bu tayyare profesör Junkers'in talimatı üzerine Mader'in yaptığı birçok tecrübelerin mahsulü olmuştur.

Askerler tarafından «Teneke eşek» lakabı verilen bu tayyare münhasıran saç levhalardan yapılmıştı. O zamana kadar tayyarelerde kullanılan malzeme münhasıran kereste, yelken bezi ve tel idi.

Bu suretle tayyare inşaatında yeni bir terakki elde edilmiştir. İlk defa bu tayyare 1915 kânunevveli on ikisinde Döberitz üzerinde uçuşmuştu. Alınan neticeler bu tayyarenin müvazene ve hamule kudreti cihtinden mükemmel olmuştur. Bu tayyare yeniden silâh olunduktan sonra 1916 iptidasında tekrar tecrübe edilmiştir. Bu tecrübeye tayyare saatte 170 kilometre sürat yapmıştı. O tarihte bu, büyük bir muvaffakiyet idi.

Aynı zamanda Dessan'da alüminyum gibi hafif maddeden tayyare inşası tecrübe olunuyordu. Bu tecrübeleri «J 4» tipi takip etmiştir. Bu tip tayyareye muharebe ve piyade tayyareleri ismi verilmiş ve harpte bunlardan Almanlar fevkalâde istifade etmiştir. Çünkü gerek motör, gerek pilotlar 500 kilo skiletindeki zırlı levhalarıyla muhafaza olunuyordu. İlk hamlede bu tipten 227 tayyare yapılarak cepheye sevk olunmuştur.

Bundan sonraki yeni tip Junkers tayyarelerinde duralumin madeni kullanılmıştır.

Büsbütün madenden inşa edilen «J 9» tipi tayyareler saatte 250 kilometre sürat yapmıştı. Umumi harpte yapılan yeni tiplerin cümlesinde profesör Mader'in mühim hissesi vardır. Umumi harpten sonra profesör Junkers nakliyatla kullanılmaya elverişli tipler aramıştır. Bunlardan ilki «F 13» 1919 da tecrübe edilmiştir. Bugünkü nakliyat tayyarelerinin esasını teşkil eden bu tayyare için dünyanın her tarafından ve bahusus Amerikadan birçok siparişler verilmiştir.

Bu tayyare altı yolcu ile 6,750 metre irtifaa çıkarak bir cihan rekoru kırmıştır. 1921 de bu tayyare

Profesör Mader

re 26 saat 19 dakika havada kalarak mukavemet rekoru yapmıştır.

Fakat 1921 senesinde İngiltere ile müttefikleri Almanya'da her türlü tayyare imalini toptan menettiklerinden profesör Junkers ile Mader'in tecrübeleri durmuş ve dört motörlü «JG1» tipinde vücuda getirilmiş oldukları dokuz tonluk tayyarenin imhasına mecburiyet hasıl olmuştur.

Maahaza iki mühendis ile arkadaşlarının kafaları boş durmamıştır. Bir sene sonra memnuiyet kaldırıldı. Aynı zaman iki profesör her türlü tahdidata rağmen tayyare tiplerini silâhla çalışmışlardır. 1923 de üç motörlü büyük yolcu tayyaresi olan «G 24» tipi meydana gelmiştir.

1928 de Mader 210 - 211 Juno tipi benzin tayyaresini meydana getirerek Junkers'in ağır yağlı tayyaresini tamamlamıştır. Juno 204 tipini meydana getirmekle profesör Mader gayet parlak bir muvaffakiyet elde etmiştir. Bunun makinesi altı silindirli ve ikiye sıralı Dizel motörlü, çift kollu ve su ile tenvir edilir yeni bir sistemdedir.

Jun 205 tipi de aynı esaslar üzerine yapılmıştır. Farkı şudur: Juno 204, 750 beygir kuvvetle dakikada 1800 devir yaparken Juno 205, 600 beygir kuvvetiyle dakikada 2,300 devir yapıyor.

Birincinin saatte her beygir kuvvetinin mahrukat sarfiyatı 175 gram iken diğerinin 160 gramdır.

Bu sistem sayesinde Alman tayyareciliği hem uzun mesafeli, hem de yüksek uçuşlarda ve tasarruf cihtinden diğer memlekelerin sanayii ne tefevvük etmiştir.

Şimdiki harpte bu tefevvük, Almanya'ya mühim yardımlarda bulunmuştur.

Profesör Junkers geçen şubatin üçünde yetmiş altı yaşında vefat ederken gözü açık gittemiştir.

Çünkü kendisinin mesaisini devam ettirecek bir müktedir hayrülhalef bırakmıştır.

Amerikan sanayii

Bir Amerikan tayyare fabrikatörüne göre Mih- verin kudretini ezmeğe kadir değil

New - York 17 (A.A.) — Stefani: «Consolidated California» tayyare fabrikalarının idare eden Martin Fleet, Amerikan endüstrisinin, Roosevelt'in söylediği gibi, mihverin askerî kudretini emektken ibaret olan vazifesini başarak kudrette olmadığını müşahade etmektedir.

Amerikanın şimdiki ve ilerdeki itidarsızlığını kabul eden Fleet Amerikan tayyareciliğinin mihver tayyarecilik olduğunu geçebilmesi için sekiz sene ve belki de daha fazla bir zaman çalışması lâzımgelceğini söylemiştir.

Bulgaristanda bir tren çeteler tarafından yoldan çıkarıldı

Sofya 17 (A.A.) — Stefani: Üsküp - Sofya demiryolu üzerinde, Leskovik ve Nig garları arasında bir tren yoldan çıkmıştır. 10 ölü, 40 yaralı vardır. Yapılan tahkikat neticesinde kazaya, bir şırp getisinin sabotajı sebep olduğu anlaşılmıştır.

İkinci umumî müfettişlik sihhat müşavirliği

Ankara 17 (Telefonla) — Edirne Sihat ve İctimai Muavenet Müdürü Doktor B. Haşim Sirman ikinci umumî müfettişlik sihhat müşavirliğine naklen tayin edilmiştir.

Flandr faciası- nın sebepleri

Sabık İngiliz başkuman- danı general Gort'un telgrafları neşredildi

Londra 17 (A.A.) — Reuter ajansının askerî muhabirinin bildirdiği: Fransadaki İngiliz kuvvetleri Başkumandanı lord Gort'un neşredileceği çoktanberi vadolunan harp telgrafları Dunkerque destanile biten Flandr facasını kuvvetle aydınlatmaktadır. Şimdi Büyük Britanyada neşredilen telgraflar İngilterenin malzeme ve mühimmat fikdani içinde bulunduğu harbin ilk safhasına nazaran hali hazırda kıyas kabul etmeyecek kadar kuvvetli olduğunu göstermektedir. Bu telgraflar iyi hazırlanmamış alelacele bir Avrupa istilâsından bahsedilen münekkiddere de cevap vermek hususunda çok faydalı olacaktır. Bu telgraflar Flandr facasının başlıca sebepleri şunlar olduğunu göstermektedir:

- 1 - Her iki cenhata müttefik yardımının noksanı,
- 2 - Hiç bir müsbet esas istinad etmeyen sözde «Weygand planı»,
- 3 - İrtibat noksanı,
- 4 - Gayri کافی tehzizat ve gayri کافی ihtiyatlar.

Tütün piyasası

Yeniden tesis olunan altı şirket mübayaa hazırlanıyor

İzmir 17 (Telefonla) — Tütün piyasası bu sene biraz geç açılacaktır. Tütün muntakalarında denkleme ameliyesi devam etmektedir. Son ay içinde yeniden altı tütün şirketi tesis olmuştur. Bu yeni şirketler bu yıl piyasada mühim miktarda tütün mübayasına hazırlanmaktadır.

B. Şükrü Dümer

Ankara 17 (Telefonla) — Devlet Şurasında mühim ikinci sınıf muavinliğe Siird Defterdarı B. Şükrü Dümer tayin edilmiştir.

Erciyeşe kar yağdı

Kayseri 17 (A.A.) — Bir kaç gündemberi devam eden yağmur ve soğuktardan sonra dün mesmin ilk karı Erciyeş ve etrafına yağmıştır.

Maarif Vekâleti yayın müdürlüğü

Ankara 17 (A.A.) — Maarif Vekilîliği yayın müdürü B. Fâik Reşid Unot'un talim ve terbiye heyeti Azalığına tayin dolayısıyla mühim bulunan bu vazifeye İstanbul üniversitesi Türkoloji asistanlığında yayın müdür muaviniğine getirilmiş olan B. Adnan Ötügen vekâlet etmek üzere tayin edilmiştir.

İzmirde kasa hırsızlığı

İzmir 17 (Telefonla) — İbrahim oğlu Mehmed ile Antalyalı Ali isiminde iki kasa hırsızı, evvelki gece, Seyfi paşa bulvarında Ali ve İsmail denir ticarethanesine girerek para kasalarını açmağa çalışmışlar, muvaffak olamamışlardır. Hırsızlar Nuh oğlu Ahmed'e ald üçüncü bir mağazaya da girmişler ve burada kasayı açarak içindeki 250 lirayı alarak kaçmışlardır. Hırsızlardan Mehmed burada tutuldu, arkadaşları Antalyalı Ali aramıyor.

Hayırperver bir vatandaşın 100 talebeye yardımı

İzmir 17 (Telefonla) — Tacir ve askerî nakliyat müteahhidi B. Beşir Öze, İzmir mekteplerinde okuyan 100 fakir çocuğa bayramlık elbise ve ayakkabı tevzi etmiştir.

Bir kişiye 360 teneke benzin satılmış!

İzmir 17 (Telefonla) — Halkın ihtiyacını karşılamak üzere Alagebe gönderilen 1175 teneke benzinden 360 tenekesinin yalnız bir kişiye satıldığı tesbit olmuştur. Satan hakkında takibata başlanmıştır.

Kazan, Rus hükümet merkezi oluyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mühim bir endüstri ve ticaret merkezidir. Kazan Moskova'ya, şarki Rusya'nın başlıca merkezlerine ve Sibirya'ya şimendiferle ve Volga uzunluğunda nehir yolları ile bağlıdır. Kazanda iplikhaneler ve silâh fabrikaları vardır.

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

Kahire 17 (A.A.) — Orta Şark imparatorluk kuvvetleri umumî karar-gâhının tebliği: 15/16 İktisadın gececi İngiliz hava kuvvetlerine mensup ağır bombardıman tayyareleri Bingsa'ya taarruz etmişlerdir. Atılan bombalardan rıhtımlarda yangınlar çıkmıştır.

Tayyarelerimiz aynı zamanda Berka ve Martuba hava meydanlarını da bombalamıştır.

Bardia çevresinde deniz tayyarelerimiz Trablus sahilini açıldığında bir romörkör tarafından çekilen düşman gemilerine hücum etmişlerdir. Ruyet şartlarının müsaadesizliği sebebiyle netice anlaşılamamıştır. Bütün bu hareket sonunda tayyarelerimizin hepsi salimen üstlerine dönmüşlerdir.

Merkezî Akdenizde, deniz tayyarelerimiz Trablus sahilini açıldığında bir romörkör tarafından çekilen düşman gemilerine hücum etmişlerdir. Ruyet şartlarının müsaadesizliği sebebiyle netice anlaşılamamıştır. Bütün bu hareket sonunda tayyarelerimizin hepsi salimen üstlerine dönmüşlerdir.

Japonyada askerî kabine kuruluyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede) olan müzakereleri Japonya'nın memnuiyetini mucip bir şekilde neticelendirmek üzere son bir gayret sarf edecektir.

Başvekiller içtimaı

Tokyo 17 (A.A.) — Marki Kido tarafından içtimaı davet edilen eski Başvekiller konferansı sarayda toplanmış ve yeni Başvekilin iştirakile saat 13 den saat 15 e kadar devam etmiştir.

Bu konferansa münasebetle haberler bir bürosu tarafından neşredilen kısa tebliğde hükümdara yapılan tavsiyelerin mahiyeti hakkında tafsilat verilmiştir.

Diğer taraftan M. Oikava'nın imparatora yaptığı ziyarette general Tojo'nun hükümdar tarafından kabulü, yeni kabinenin teşekkülünde ve gelecek günlerde tatbik edilecek harici siyasette Japon bahriyesinin ehemmiyetli bir mevki i etmeğe davet edildiğini göstermektedir.

Vaşington, 17 (A.A.) — O.F.I.: Dün öğleden sonra Roosevelt'in ziyasetinde yapılan mühim toplantıda Japonyadaki kabine buhranı ile Rus cephesindeki vaziyet görüşülmüştür. Tokyodan gelen haberlere göre, Japon hükümet merkezinde müfrit unsurlar tarafından ileri sürülen noktai nazarın hâkim olduğu ve bazı kimselerin Japonya'ya pek yakında Sibirya'ya müteveccihen harekete geçeceğini bile iddia ettikleri siyasi mahafillerde söylenmektedir.

Kongrenin siyasi mahafillerinde, Uzak şarkta ki yeni vaziyetin vahim olduğu müteffakan teslim edilmektedir. Hükümetin mutas sözçüsü âyaadan Hill demistir ki:

«Vaziyet ciddi görünüyor. Çünkü Japonlar Rusyanın yıkılacağını ümit ederek Sibirya'ya taarruz etmek ister gibi görünüyorlar. Bu hal Amerikan müdahalesini icap ettirecektir.»

Vladivostok limanına giden yolun kapanması ihtimaline karşı Amerika Sovyet ordularına tahsis edilen malzemenin mühim bir kısmını kendine saklamağı deriş etmektedir.

Nasıl anlamalı?

Anadolu ajansı fransızca «secteur» kelimesini «kesim» diye tercüme ediyor. Fakat «kesim» sözünü okuyanlar bundan bir şey anlamıyorlar. — Acaba eskiler secteur'e ne derlermiş? — diye Şemseddin Sami lûgatine baktık.

Tek kelime ile karşılık yok. Şu izahlar mevcut:

Secteur — (Hendese): Dairenin iki nışi kutru ile onların teşkil ettiği kavis arasındaki kısmı. Daire dilimi. § Bir mevki müstahkemini ayrıca bir kumandanın emri altında bulunan bir kısmı. § (Heyette:) Kevakibin semtlerinden bûdunu ölçmeğe mahsus rasad âleti. § «Secteur spheriques» kutu kere. § Secteur armonique kuta şeklinde bir nevi rasad âleti. § (Askerlikte:) «Secteur de pounvu de feu» atışten âri mahal. Zaviyei muattela.

Demek ki, eskiler de, tek kelimeyle secteur'un karşılığını bulamamışlar. Şimdi «kesim» okuyunca, «secteur» ün bu karşılıklarını akla getirip böylece bir mâna çıkarmağa çalışalım.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Davaya sebep olan
bir münakaşa
münasebetile

Bir tarafta çocukluk arkadaşım Celâleddin Ezine ve ona zahir bir çok meslektaşım... Öteyanda sanatına hayran olduğum kıymetli dostum Muhsin Ertuğrul... Tenkitleşme yüzünden işi davaya kadar vardurmışlar.

Meselenin başı da, üstadımız Halide Edib'in ve genç arkadaşımız B. Vahid'in İstanbul Üniversitesi İngiliz edebiyatı şubesini temsilen tercüme ettikleri «Hamlet» le — şöyle böyle — alakadardır.

«Şöyle böyle» diyorum. Zira, iki tarafla ayrı ayrı konuştum. «Hamlet» in bir vesile olduğuna, münakaşa sebebinin daha esaslı bulunduğu kanaat getirdim. Bitaraf kalmaya çalışarak düşüncelerimi söyleyeceğim.

Muhsin Ertuğrul'a hücum eden arkadaşlarımızdan farklı olarak, ben, salonu hıncahınç dolduran halk arasında piyesi başından sonuna kadar hürmet ve alakayla seyrettim. Tenkidin de ilk şartı bu olsa gerektir. Meşhur sözü herkes bilir.

«Vur, fakat dinle!»

Onlarsa, tiyatroya gitmeksiz, yahut oyunu yarıda bırakarak kaleme sarılmışlar... Hattâ, dahası da var. Otuz altı senelik arkadaşım Celâleddin Ezine, kendisinden nasıl sâdir olduğunu şaşıtıp şöyle cümleler sarfediyor:

«Hamletin Şehir Tiyatrosunda temsilinden bir iki hafta evvel, bir dostumla caddede ilânları okuyorduk, dostuma şaka olarak: Şöyle bir başlık bir tenkit yazısına ne güzel yararış, dedim: «Tepebaşıda Bay Şekspir'in oğlu Bay Hamlet katolunmuyor.»

Demek ki münakkat, eser henüz sahneye konulmadan evvel baltalamak kararını vermiş. Ve bunu her halde gafletle ağızdan kaçırmıyor; pervasızca itiraf ediyor.

Buna karşılık: Muhsin'in de sakin ve lâtif şifahi şahsiyeti ile cidden tenakuz teşkil eden ekseriya hiddetli ve daima şiddetli tahriri şahsiyetini azıcık modası geçmiş bir üslup olarak tavsiye edeceğim. Sövişme edebiyatını büsbütün tarihe karıştıramazsak bile; onu, kat'iyen bundan vazgeçmeyecek karakterde olanlara terketssek ve Türk muharrirleri arasındaki münakaşanın farkı vasfı olmaktan artık çıkarsak... Böylelikle natbuat ahlakını bir basamak yükseltmiş bulunuruz... Davaya sebebiyet veren kelimeleri kullanmasaydı dahi, tanınmış rejisör, demek istediklerini bize pekâlâ anlatmış olurdu. Amma o: «Uğradığım haksızlığa karşı, içinde ille boşalma ihtiyacı hisli olmuştum. Ağzıma geleni savurdum. Mahkûm olsam bile artık gam yemem!» diye düşünüyormuş. Ken'ci bileceği iş.

Sadece dâim. Muhsin Ertuğrul, mesleğinin bütün dünyadaki inkisafını adım adım ve sıcağı sıcağına takip eden müstesna bir münevverimizdir. Onu bu sahatlerinde avarelik yaparken göremezsiniz. Kendisine bir barda, bir meyhanede raslanmaz. Münzevî havatının nüvesi kütüphanesidir. Muhtelif dillerden tiyatro yevmi gazeteleri, haftalık, on beş günlük temasa mecmuaları daima elinin altındadır. Hülâsa, mektepten çıktıktan sonra kitap okumamış bir belediye hekiminden ziyade tıbbın keşfiyatını takip eden ve hatâ o çorbaya tuzunu katan bir laboratuar âlimine benzer. Netekim garp negriyatında suna raslamış: «Hamlet» tipi, eskiden hazin ve zebun bir şahsiyetken, 1938 de Berlin Devlet tiyatrosunda bambaşka bir zaviyeden telâkki edilmiş; «Bir erkek ve bir kahraman» olarak temsil edilmiş. Aynı sene İngilterede aynı ceyreyan başlayıp «Hamlet the Man» diye konferans verilmiş.

(Vâ - Nû)

(Devamı sahife 5, sütun 6 da)

Fiat kontrolü

Daha ziyade sıkıştırılacak eğlence yerleri kontrol edilecek

Fiat mürakabe bürosu kontrolörleri ihtikarla mücadeleye devam ediyorlar. Görülen lüzum üzerine kontrolörlerin bilhassa akşamları daha fazla sıkıştırılması kararlaştırılmıştır. Saat beş ile yedi arası perakende alışverişin en hareketli zamanı olduğu için muhtekirlerin fırsattan istifade etmelerine meydan verilmeyecektir.

Kontrol teşkilâtı takviye edildikten sonra daha sıkı kontroller yapılacaktır. Eğlence yerlerinin halkı aldattıklarından da şikâyet edilmektedir. Belediyenin gazinoları sımsılandırmasından sonra bazı eğlence yerleri müşterilerine sımsırların lüks olduğunu söyleyerek yüksek tarife tatbik etmektedirler. Kontrolörler müşteri sıfatıyla eğlence yerlerini dolaşarak fiatleri kontrol edeceklerdir. Teşkilât takviye edildikten sonra bu kontrol her gün yapılacaktır.

Ekmeği narhtan fazla
satan lokantalar

İstanbul muhtelif semtlerinde yapılan tedkikat neticesinde Degustasyon, Beler, Narin, Yordan ve Anadolu lokantalarının ekmeği Belediye narhtan fazla sattıkları görülmüş ve haklarında takibata girilmiştir.

Zehirli ilâç

Katina, içtiği ilâçtan zehirlenerek öldü

Beyoğlunda Kalyoncu civarında oturan Katina adında elli yaşlarında bir kadın ötedenberi müptelâ bulunduğu mide hastalığının tedavisi için doktordan ilâç almıştı. Katina dün mide ilâcı alıyormuş diye yanlışlıkla zehirli bir ilâç içmiş, biraz sonra fena halde hastalanmıştır.

Katina derhal Ermeni hastanesine kaldırılmışsa da bir müddet sonra ölmüştür. Adliye doktoru B. Hikmet Tomer tarafından yapılan muayenede kadının zehirlenerek öldüğü anlaşılmış ve otopsi yapılmak üzere cesedi morga kaldırılmıştır. Katinanın ölümüne sebebiyet veren ilâç da tahvil edilmek üzere tahlihaneye gönderilmiştir. Ölüm etrafında müddelimumilik tahkikata başlanmıştır.

Yenişehirde inhidam
hâdisesi tahkikatı

Yenişehirde Dereüstü caddesinde, çoktüttüğü dün yazdığımız evlerin çokluğu sebepleri hakkında Belediye fen heyeti müdürlüğü tahkikat yapmaktadır. Bu muntakadaki binalardan mesul olan Beyoğlu fen memuru B. Saim bu hususta fen heyeti müdürlüğüne bir rapor verecektir. Binaların mali inhidam oluşunun önceden tesbit edilmesi ve binada oturanların hâdiseden evvel dışarı çıkarılması sayesinde inhidam vakasının insan hayatına malolmadan atılması mümkün olmuştur.

Belediye fen heyeti müdürlüğü bu muntaka dahilinde bulunan bütün binaları esasen kontrol etmekteydi. Belediye dalmi encümen âzasından B. Amca Tevfik'e aid bir bina da mali inhidam görüldüğünden Belediye tarafından yıkılacaktır.

Simitçilere dağıtılan un
tahkikatı

Simitçi, bôrekçi ve pastacılarla yapılan un tevziyatında yolsuzluklar yapıldığına dair ihbarlar Belediye iktisad müdürlüğü tarafından tahkik olunmaktadır. Dün Belediye iktisad müdürlüğüne ihbarı yapanlarla un tevziyatını idare eden 7 kişilik idare heyeti dinlenmiştir.

Bunların hesaplarında 46 lira kadar bir açık görülmüş olmakla beraber bu açığın kâtibin bir hatası yüzünden olduğu anlaşılmıştı. Belediye bu hususta karar vermek -salâhiyetini şehir meclisi âzasından B. Cemal Feride bırakmıştır. Karar bugün verilecektir.

Şeker bayramı arifesinde..

Eskilerin «Hanım şiltesi,,
dedikleri şey ne idi?

Alafranga şekerler alaturkalarla
bir türlü aşık atamıyorlar

«Şeker», bayramlarımıza ismini koyduracak derecede kendisini bize sevdirmiştir. Senede üç gün şeker bayramı yaparız. Yılın bu üç gününde şeker yemeyenler azdır. Edebiyatımızda, darbı mesellerimizde teşbihlerimizde, şarkılarımızda bile şekerden bahsederiz. En hoşlanılan, en sevilen kimseler hakkında «şeker gibi adam!» diye konuşulduğunu işitmişsinizdir.

Konuşulduğunu işitmişsinizdir. Şekerçi dükkânlarının Beyoğlu tramvayları gibi tıklım tıklım olmağa başladığı şu bayram arifesi günlerinde biz de işi bu tatlı tarafından açalım. Şekerî güzel güzel yeriz. Fakat onun hakkında bilgilerimiz pek mahduttur.

Dün en maruf şekerlerimizden biri bu mevzu etrafında bize şu meraklı malûmatı verdi:

Herkes zanneder ki şeker yiyenler azaldı. Ne münasebet?... Belki harp senelerinden önce şeker satışı biraz durgunlaşmış olabilir. Fakat bilhassa 939 dan sonra şekerle rabgbet çok artmıştır. Hem de hesabını kitabını bilen kimseler fazla şeker alıyolar. Meselâ sayın doktor Celâl Muh-tar şekerin en vefakâr, en eski, en iyi müşterilerinden biridir. Hattâ Paris'ten buraya şeker ismarladığı olurdu. Harpten sonra şekerler, ezmeler, lokumlar âdetâ sofrâ gıdası olmuştur.

İstanbul halkı en ziyade hangi cins şekerle iltifat ediyor?

«Lokuma... Eskiden akide birinci plânda gelirdi. Fakat lokum akidenin tahtına çıkmış, onun yerine geçmiştir. Halkımız en fazla ve bilhassa fizikî, fındıklı lokumları seviyor... Sonra da ezmelere rabgbet fazlalaşmıştır. Bilhassa harpten sonra...»

Kuzum Lâte lokum mudur? Lâti lokum mu? Rahat lokum mu?... Herkes bir türlü söylüyor...

Efendim ne lâte lokumdur, ne lâti lokumdur, ne de rahat lokumdur. Bunun aslı «Rahat hulkum» dur. Yumuşak yumuşak boğazdan gemesinden kinaye «hulkum» u rahat ettiren demektir.

Bizde kaç türlü şeker
yapılır? Akide şekerini
niçin serttir?

Eskiler niçin akideye ötekilerden çok daha fazla rabgbet gösterirlermiş?...?

Gayet basit... Eski yemeklerin ne kadar ağır, yağlı, biberli, baharatlı, yanlış soğanlı olduklarını bilirsiniz. Bunları hazmetmek hakikaten bir kahramanlıkmış... Akide dişle kırılarak yenilecek bir şeker değildir. Ağzıda ve dil üzerinde döndüre döndüre çevrilecek emile emile eritilecek bir şeydir. Akide böyle dil üstünde mütemadiyen döndürülürken ağızda ki usareyi çoğaltır. Ve bu suretle hazım son derecede kolaylaştırılır. Zaten bu şekerin böyle sert, dişle zor kırılır bir halde yapılmasının hikmeti de budur. Ağzıda emilsin ve usare çoğalsın ve bu suretle hazım kolaylaşsın diye...

Akide şekerini eskilerin ilkörü gibiymiş. Şimdi nasıl yemekten sonra ağız usaresinin çoğaltması ve hazım kolaylaşması için likör alıyorsa eskiden sofradan kalkınca ağızlarına birer portakallı veya tarçınlı şeker atıldır...

Bizde kaç türlü akide şekerini vardır?

16 çeşid akide şekerini vardır. Fakat bir şekerçi dükkânındaki ezmeleri, lokumları, şekerlemeleri sayarsanız çeşidler 250 ye çıkar, tatlılarla, reçellerle, şuruplarla 500 ü de bulur... lur...

Eskilerin «Hanım şiltesi»
dedikleri şeker ne idi?

Bizde şekerçilik tedenni ni etmiştir? Yoksa ilerlemiş midir?

Çok ilerlemiştir. Yetmiş sene evvel İstanbulda topu topu ancak üç çeşid akide vardı: Tarçınlı, bergamotlu ve portakallı... İşte bugünkü bütün çeşidler bunlardan doğmuştur. Res-samlar için «asıl renkler» diye bir kaç renk vardır. Ötekiler sonra bunlardan çıkarlar. Bizde de öyle... Sonra lokum çeşidleri de pek azdı ve mahduddu. Meselâ bir fıstıklı lokum vardı. Ve bu bütün dünyaya meşhurdur. Ona eskiler «Hanım şiltesi» derlerdi. 70 sene evvel Hanım şiltesinin şöreti bütün Avrupayı sarmıştı. Hattâ İstanbuldan bir kaç kere İngiliz sarayına «Hanım şiltesi» gönderilmiştir. Avrupa hükümdarları bizim şekerlerimize karşı pek mütefit idiler. Hattâ Alman imparatoru Vilhelm İstanbul'a geldiği zaman imparatoriçe pek çok Türk şekerini satın almıştır.

Piyasada san'atkar
şekerçi ustası buhranı
var mı?

Piyasada üstad ahçıların pek azaldığı, sonra mahallebici, tavuk göğüşü ustalarının da olmadığa söyleniyor. Usta şekerçiler, sanatkar şeker ustaları da eksildi mi?

Hayır, para verilince istediğiniz gibi şekerçi, lokumeçi, şekerlemeci bulabilirsiniz. Eskiden sanat işi halinde tutulmuş. Lâkin bugün gençler de yetişiyor. O kadar ki eskiden Avrupadan gelen en nefis meyva şekerlemelerini Türk ustaları harikulâde bir sanatkarlıkla yapıyorlar. Malûm ya bizde nasıl bir alaturka mutfağı, alafranga mutfağı varsa şekerçilikde de öyledir. Onun da alaturka ve alafranga mutfağı vardır.

Fakat bizim şekerçi ustalarımızın âdetâ kanlarındaki şekerçilik var. Onların alaturkaya, akideye, lokuma ve ezmelere olduğu kadar alafranga şeker, kestane şekerlemesine, bonbonlara da elleri yatar.

Bizde alafranga yemek, alaturkaya büyük bir rakip oldu. Şekerde de böyle midir?

Şekerin senelerce süslü püslü bir şekilde karşımıza çıkmasına rağmen Avrupadan gelme olanlar bizim öz şekerlerimizle dünyaya aşık atamamışlardır. Alafranga şekerleri de aynı nefasette yapıyoruz. Lâkin hiç bir zaman meselâ kestane şekerlemesi fıstıklı lokumla, visnell fondan badem ezmelerimizle boy ölçemezler.

(Devamı sahife 4 sütun 3 de)

Odun işi

100 sahifelik evrakla 10
kişi adliye verildi

Bir müddettenberi uzun dedikoduları mucip olan odun işi dün adliyeye intikal etmiştir. Müddelimumiliğe verilen evrakta on kişi bulunmaktadı. Bunlardan Belediye iktisad müdürlüğü mürakibî B. Süreyya, istih-sal muntakalarındaki tedkiklerine istinaden yanlış rapor vererek odun narhının yüksek tesbitine sebebiyet vermekten maznundur.

Raif Erin, Niyazi Yelkenoğlu, Nafiz Güneş, Hüseyin Bayrak, Rumeli oduncularından Fikri, Haydar, Nihad Güven, Mustafa Tuncel, Etem Büroğlu adlarındaki diğer dokuz odun taciri de fiat mürakabe komisyonuna verdikleri nakliye masarifi vesale gibi rakamlarla odun narhının yükselmesine sebebiyet vermek ve bu suretle fiat mürakabe komisyonunu ve halkı ifğal suçlarından maznun bulunmaktadırlar.

Bu hususta tanzim olunan evrak yüz sahifeli mütecavizdir. Evrak dün adliyeye verilmiş ve müddelimumiliğe muavinlerinden B. Fethi Sezal öğleden sonra evrak üzerinde tedkikata başlamıştır. Tedkikatın bir kaç gün devam edeceği anlaşılmaktadır.

Tedkikat neticesinde isticaplara lüzum görülenler adliyeye celbedilerek sorguları yapılacak ve müddelimumilikçe suçlu görülenler hakkında dava ikame edilerek mahkemeye verileceklerdir.

Deri fiatleri

Son günlerde görülen
yükselişin sebepleri
araştırılacak

Keçi ve koyun derisi fiatlerinin yükselmekte olduğu görülmektedir. Bu yükselişin gayri tabii olup olmadığı tedkik edilecektir. Kundura fiatleri çok yükseldiğinden bu deri fiatlerinin tekrar artışı kunduraların daha da pahalı satılmasını intâç edebilecektir. Bu itibarla deri fiatlerinde gayri tabii bir yükseliş görürse leap eden tedbirler alınacaktır. Şimdilik, görülen lüzum üzerine ham derinin borsada muamele gören maddeler arasına sokulması kararlaştırılmıştır.

Petrol ofis müdürü
Romanyadan döndü

Petrol ofisi umum müdürü B. Talha Sabuncu Romanyadan şehrimize dönmüş ve Ankara'ya gitmiştir. Umum müdürün petrol mübayaatı için Bük-reşte yaptığı temaslara muvaffakiyetle neticelenmiştir. Romanyadan Bulgaristan yoluyla petrol ithali mümkün olmaktadır. Talha Sabuncuğlu Ticaret Vekâletle temaslarnı bitirdikten sonra şehrimize dönecektir.

Bir çırpıda

Ertuğrul Muhsin'in
yaptığı fenalıklar!..

Şöyle işitiyoruz:

— Ertuğrul Muhsin ha!.. O sahnemize ne büyük, ne müthiş, ne korkunç fenalıklar etmiştir!..

— Ertuğrul Muhsin Türk tiyatrosunun tekâmülüne engel olmuş insandır...

— Ah onun yaptıkları!..

Lâkin Ertuğrul Muhsin'in Türk sahnemize yaptığı fenalıkların mahiyeti birer birer anlatılmıyor. Onu da ben burada ve ancak aklıma gelenleri yazayım. İşte Muhsin'in Türk sahnemize yaptığı fenalıklar şunlardır:

1 — Birkaç sene gibi kısacık bir zaman içinde, hiç bir sanat sahasında görülmemiş bir velûdiyetle birkaç sanatkar nesli yetiştirmesi... A) Talât, Cahide ve onlarla beraber parlayanlar ki bunları beş altı yıl önce kale sahnelerinde figüran olarak hepimiz görmüşüzdür. B) Romeo ve Jülyet'de en büyük rolü oynayan Suavi ve onunla beraber yetişenler. C) Komediye Reşid'le beraber gelenler...

Şehir tiyatrosunun salaş külistür binasından ve küçük sahneden hiç umulmuyacak bir şey... Bir nesil devrini doldurmadan arkadaş öteki nesil geliyor... Öyle ki bugün artık kodaman sahne şöireleri edebiyattaki «Edebiyatı Cedide» nesli gibi kalıyor...

Lâkin bu birbiri arkasından gelen aktör neslini tanımak lâzım... Ve tanımadan da hüküm vermek lâzım... Biz gelelim Muhsin'in öteki fenalıklarına...

2 — Geçenlerde bir arkadaşım İstanbul sayfiyelerinden birinde bir tiyatro grubunun oynadığı «Sekizinci» piyesini seyretmiş... Ertesi gün bana şöyle anlatıyordu:

— Vaktiyle bayıldığımız o «Sekizinci» piyesi bu sefer bana ne kadar basit geldi. Tiyatro zevkimiz ne derece değişmiş!.. Ne derece törpülenmiş!.. Tıpkı eskiden bayılıp bit-tigimiz romanları, sonra daha incele-miş bir kafa ile okuyunca duyduğumuz bir şaşkınlık ve hayal sükutu uğradım.

Evet tiyatro zevkimiz dün nazaran son derece törpülenmiştir. Bugünkü tiyatro seyircisinin karşısına öyle ne olduğu belirsiz eser, temsil çıkarmazsa imkân yoktur. Onun ölçüsü eski seyircininkine hiç benzemez... Evvelce ilk ağzıda herkesin bu işte büyük cehaleti esnasında ortaya neler altılmıştır. Fakat bugün vaziyet öyle değildir.

Seyirciyi bu hale getiren de memleketin tek tiyatrosu ve onun arkasındaki Muhsin'dir... Balım hele kenâsinin bize ne fenalıkları dokunmuş!..

Sayılacak olsa Ertuğrul Muhsin'in daha bu çeşitten ne müthiş fenalıkları bulunur... Hattâ bunlar kaleme gelmez. Vay hain Ertuğrul Muhsin vay!.. Meğer krdığı cevizler çoktan bini aşmış da haberimiz yokmuş!..

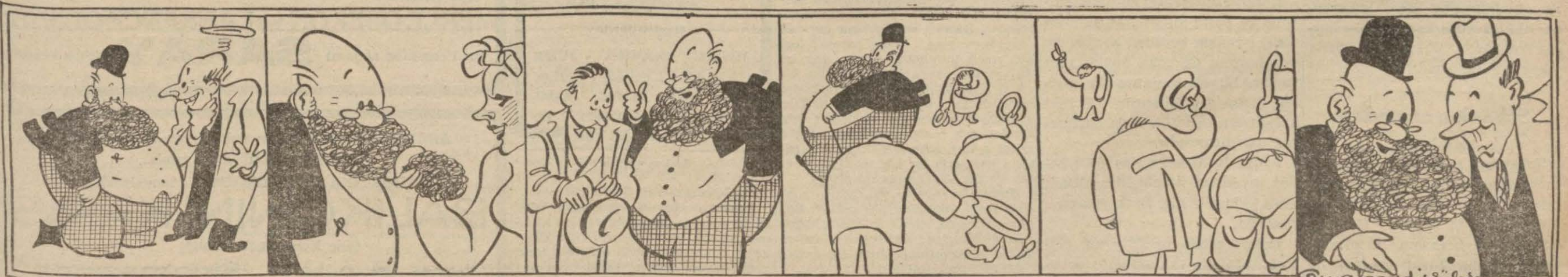
Şu satırları yazarken şunları kalbden temenni ediyorum. Sahnemizde, edebiyatımızda, musikimizde, resim sahamızda, heykeltıraşlığımızda daha böyle nice nice hainler çıksa da, bize bu çeşitten nice nice fenalıklar etse... Hani?.. Nerede?..

Hikmet Feridun Es

Fitrenizi hava
kurumuna veriniz

Hava kurumu, Türkiye'de her eve bir fitre zarfı bırakmıştır. Bu fitre zarfına konacak paralarla, bir tek bayram gününde, büyük bir havacılık fabrikasının temelini atmağa imkân vardır, düşünce ve anlayışları mızı bu ölçüye ayar ederek Türk Hava kurumuna yardım edelim.

Bay Amcaya göre...

— Biraz yaşlı görüneceksin amma sakal bırakmakla iyi ettin bay Amca...

... Gerçi ikide birde ele vermek tehlikesi varsa da...

... Sözü'nün daha iyi dinleneceğini...

... İtibarının daha çok artacağına şüphe etmel...

... Senin de sakallanmaktan maksadın bu olsa gerektir!..

B. A. — Hayır bayım, ne o, ne bu!.. Maksadım yün kazak ihtiyacını önlemek!..

EV KADIN MODA

Limon kürü

Vitaminin insanların sıhhati üzerinde ne kadar büyük rol oynadığını artık herkes öğrenmiştir. Vitaminin meyvalarda bulunduğunu da malumdur.

Meyvalardan vitamini en bol olan limondur. Bundan beş on sene evvel iki hafta süren ve artritizmden ileri gelen romatizma ve saire gibi hastalıkların tedavisinde limon kürüne çok müracaat ediliyordu. Her istenilen ilaçların bulunmadığı şu sıralarda limon küründen istifade edilebilir.

Bu kürden şımanlar, münkabızlar, romatizması olanlar, daima baş ağrısından muztarip bulanlar, mafsalsından şikâyet edenler çok istifade etmekte idiler.

Limon kürü iki surette yapılır: Biri limon suyu ile, diğeri limon yiyerek. Birincisi külfetli ve masraflı, ikincisi kolay ve daha ucuzdur.

Limon suyu ile yapılacak kür tertibi şudur:

İlk günü bir, ikinci günü iki, üçüncü günü üç, dördüncü günü dört, beşinci günü limonun suyunu gayet az su ve karar şekerle limonata yaparak günün muhtelif saatlerinde içmek. [Yemek yenildikten en az iki saat sonra içilmelidir.]

Altıncı gün beş, yedinci gün dört, sekizinci gün üç, dokuzuncu gün iki, onuncu gün bir limona inecektir. On gün fasıla verilerek bu kür aynı tarzda tekrar yapılacaktır.

Limonu yiyerek yapılan kürde günde iki limon yenilecek ve dört hafta buna devam edilecektir.

Günde dört defa [yemeklerden iki üç saat sonra], yarımşar limonun kabuğunu soymalı ve limonu portakal yer gibi posasını çileyerek yutmalı.

Bu kürler yapılırken her gün iki saat yol yürünürse edilecek istifade daha fazla olur.

Tuzlu su ve faydası

Bu mevsimin yağmurlu ve rutubetli aylarında evde daima bulunması lazım gelen en basit ve en faydalı ilaçlardan biri tuzlu sudur.

Bir litre kaynar su içine bir çorba kaşığı mutfak tuzu atıp eritmeli. Soğuduğu zaman bir maden suyu şişesine doldurup muhafaza etmeli.

Her sabah ve akşam bir damlalıkla buruna bu sudan üçer damla akıtılırsa insan nezleye tutulmaz, sabah akşam bu suyla gargara edilirse, boğaz ağrısının ne olduğu bilinmezmiş.

Kestane ununun cilde faydası

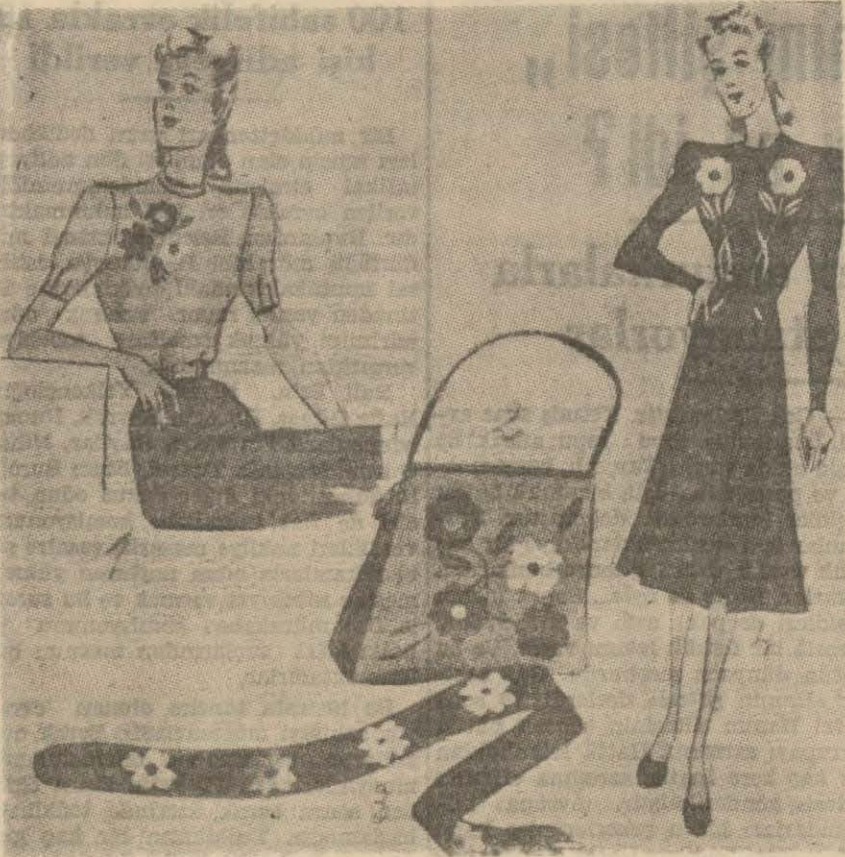
Kestane unu cilde tazelik ve güzellik vermiştir. Kestaneleri suda haşladıktan sonra soymalı ve ezmelidir. Püre halinde olunca bu unu furında kurutmalı ve kapalı teneke kutu veya cam kavanoz içinde saklamalı.

Her gece yatmadan evvel bir miktar kestane ununu ılık suyu ile sulandırarak krem kıvamında olunca yüze sürmeli. Bir çeyrek kaldıktan sonra ılık suyla yıkayıp kurulamalı.

Soba kurumundan dış tozu

Sobaların yanmağa başladığı mevsimdeyiz. Borular silkelirken temiz bir kap içersine bir miktar kurum almalı. Haftada iki gün dış fırçasına mercimek kadar kurum koyup üzerine üç dört damla nane ruhu damlatıktan sonra dişler silinirse kar gibi beyaz olur.

Kışlık elbiseler

Kışın elbiselere fötrden garnitür yapılacaktır. Eskimiş, kullanılmıyacak hale gelmiş fötrlerden istifade ederek garnitür yapmak mümkündür:

1 — Açık renk bir sveter üzerine beyaz, kırmızı ve yeşil fötrden çiçekler applike edilmiştir.

2 — Kumastan yapılmış el

çantası üzerine fötrden aplikasyon.

3 — Bu çanta ile kullanılacak kemere de aynı fötr çiçeklerden aplikasyon yapılmıştır.

4 — Lâcivert veya şarabî elbise üzerine beyaz fötrden iki çiçek ve yaprakları aplikasyon yapılmıştır.

Ezilmiş maron glase

Geçen hafta kestane şekerlemesinin nasıl yapıldığını tarif etmiştik.

Bu işi başaramıyanlara, yahut bunu yapmağa cesaret edemeyenlere manzara ve lezzet itibarıyla kestane şekerlemesini andıran ezilmiş maron glaseyi tavsiye ederiz. Kolayca yapılabilir.

Haşlanmış kestaneyi daha sıcak iken ayıklayıp ezmeli ve mikdarına göre biraz süt, biraz toz vanilya ve arzu olunan tatlılığa göre pudra şekerini alâve ederek karıştırmalı. Bu hamurdan kestane büyüklüğünde parçalar alarak kestane şekli vermeli.

Yarım kilo toz şeker ve bir buçuk bardak suyu ateşe koyarak bir şeker şerbeti hazırlamalı. Bir kalem çikolatayı rendeleyip içersine atmalı, kaynatmalı. Gayet koyu olunca evvelce hazırlanan ezilmiş kestaneleri birer birer bir maşa ile alarak kaynayan şeker içersine batırıp tatlı badem yağı ile yağlanmış bir mermer veya tepsî üzerine dizmeli, soğumağa bırakmalı. Sonra pöti fur konulan plise kâğıdılar içine yerleştirerek tabağa dizmeli.

Tuzun sulanmaması için

Rütubet olan yerlerde tuz sulanır. Pek kuru yerde ise külçe haline gelir. Her iki surette de kullanılması güçtür. Buna mani olmak için bir kilo tuza on, on beş damla saf gliserin ilâve edip karıştırmalı. Tuz gayet iyi bir halde muhafaza edilir.

Çorapların çok dayanması için

Kadınlar için gayet mühim olan bir çorap meselesi vardır.

Çorap eskitmekte, çorabın cinsinin ve bunu kullananın mühim tesiri olmakla beraber, aytağın ve kunduranın da çok büyük rolü vardır. Büyük kundura ile giyilen çorap çabuk aşınır. Sebebi kunduranın çoraba fazla sürünecek aşındırmasıdır.

Ayağı terliyenler için de gündüz giydikleri çorabı, her akşam hafif sabunlu ılık suda yıkamak elzemdir.

Daima ayağa temiz çorap giymek çorabın sağlamlığını artırır. Çoraplara sinen toprağın bunların çabuk aşınmasına sebep olduğu anlaşılmıştır.

MÜSKÜLLERE CEVAP

Rus bifteği
Kızıltoprak Jale: Rus bifteği ismi verilen et yemeği kyma ile yapılır. Tertibi şudur:

500 gram yağsız sağır kıyması, altmış gram ekmeğin içi (kalın bir dilim) bir yumurta, bir soğan, tuz, biber almalı. Bir kaç defa makineden geçirilmiş yavan kıymaya, suda yahut sütte kabartılmış ve iyice sıkılmış ekmeğin içini ilâve ediniz. Tavaya ateşe koyarak içine bir kaşık sade yağ ve rendelenmiş soğan koyunuz. Soğan kızarıp penbeleşince ateşten indirip soğumağa bırakınız.

Soğan soğuyunca etin içine ilâve ediniz. Tuz, biber (arzû ettiğiniz baharatı) ve bir yumurtayı da koyarak yoğurunuz.

Bu hamuru altı kısma taksim ederek elde yuvarlayınız ve iri köfteler yapınız. Bu köfteleri önce çurplı yumurta sonra ince galetaya bulayıp kızgın sadeyağı içinde iki tarafı penbe olarak kızartınız.

Lâvanta şifeleri nasıl temizlenir?
Konya A. R.: Lâvanta şifelerini temizlemek ve içinde simli olan kokuyu yok etmek için bir ısıtıcı. Bu şifelerin içersine su doldurup ta bir kaşık toz halinde hardal atılır ve 24 saat bırakılırsa koku kolayca zail olur. Eğer tamamıyla çıkmazsa şifeye tekrar su doldurup hardal koymalı ve arasına çalkalamalıdır.

Şeker bayramı arifesinde

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)
Yediğimiz şekerlerin mazilerine, tarihlerine bir bakış...

— Yediğimiz şekerlerin mazisi hakkında neler biliyorsunuz? Bunları nasıl meydana getirdiği düşünmüşler?
— Efendim bizde şekerlilik zevk için değil ilaç için kurulmuş bir sanattır. Eskiden şekerli bir nevi eczacıydı. Ve sayımlı hayrettir, bugün modern tababette en yeni usullerle kullanılan bir çok ilaçları eski şeker-cillerimiz ilk defa pek çok hastalıklara karşı tatbik etmişlerdir.

Mekâla bugün menekşe şurubunu boğaz ve göğüs hastalıklarına karşı veriyorlar. Bunu bizim şekerçiler 60 - 70 sene evvel biliyorlardı. Doktor general Besim Ömer çocuklara badem ezmesi tavsiye eder. Zaten eskiden beri çocuklara bu verildi ya... Hâta kızmak için bizden lohusa serbeti ararlar. İshali olan gelir kızılık murabbası sorar, kabız olanlar gül reçeli isterler. Hattâ İstanbuldan 30 - 40 sene evvel yine İngiliz sarayı için gül reçeli gitmiştir. Ceviz reçelini kuvvet için, kara dut şurubunu diş etleri hastalıkları için, nane şekerini mide, kişniş şekerini mide gazları, gelincik murabbasını tetlemek için alanlar pek çoktur. Eskiden başta nöbet şekerli, şekerli dükkânında satılan her şeyin bir ilaç mahiyeti vardır. Ve bu hâlâ da devam ediyor.

Hattâ yüz tuvaleti için bizden «badem yağı» arayanlar pek çoktur. Bunu lohusalara ve çocuk hastalıkları için kullanırlar... Şeker sonra sonra yalnız zevke hitap etmeğe başlamış... Maruf şekerli güldü:

— Daha söylersem benî mutabbib diye yakalattırınız, neme lâzım diyerek sustu...

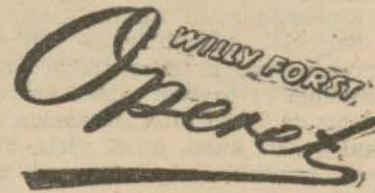
Hikmet Feridun Es

REŞİD TURA ailesinin TEŞEKKÜRÜ

Yarım asrı doluduran bir zaman çevresinde Milli-hendishaneli Reşid Tura, topçu ve harbiye mekteplerinde Darülfakarda, askerî ve müllî, resmî ve hususî birçok mektepte müallimlik, Balkan harbinde Karadeniz Boğazı tahkimatı yedinci posta komutanlığı, umumî harpte ihtiyat zabıtları kaydı kabul komisyonu reisiği, Harbiye mektebi müdürlüğü ve askerî mektepler umumî müdür vekilliği eden emekli piyade binbaşısı merhum ressam Reşid Tura ailesi; tedfin mezasiminde bir itirâm kıtası hazır bulunduran merkez komutanlığına, mezasına gelen ve cökenler gönderen yüksek mühendis, nafia teknik mektepleri müdür, muallim ve talebelerine, devlet denizyolları fabrika ve havuzlar müdürlüğü memurlarına, matbuat mensuplarına, bütün iştirak edenlere ve muhtelif vasıtalarla taziyet bildirenlere gösterdikleri bu âlâkadan dolayı teşekkürlerini belirtir.

Zevcesi: Necmiye Tura, oğulları: Selim Tura ve Nihad Tura

Büyük bir muvaffakiyetle
ŞARK
Sinemasında
Devam ediyor

İREN

Büyük Lüks Filmi
İREN
Danslar ve zarafetler filmi
Bu Hafta

Bütün şık kadınları ve güzellik amatörleri erkekleri
SÜMER

sinemasına koşturuyor ve
ANNA NEAGLE - RAY MIL-
LAND tarafından yaratılan

İREN

senenin güzel filmi takdir
nazarılarla seyrediyorlar.
Bugün saat 1 de tenzilâth
matine.

İPEK

SİNEMASINDA
Dünyanın Komikler Kralı
LOREL-HARDİ

TÜRKÇE SÖZLÜ
Hakikî bir kahkaha tufanı
olan yeni filmi

LOREL-HARDİ AŞIK

Şaheserinde bütün seyirci-
leri kendilerine bir kat daha
bağlamaktadır.

Program Salı günü akşa-
mına kadar devam edecektir.
Bugün saat 1 de tenzilâth matine

Tepebaşı Dram Kısım
Gece saat 20,30 da
HAMLET
İstiklâl caddesi komedi
kısım gündüz S. 14 de
ÇOCUK OYUNU
Gece saat 20,30 da
KIBARLIK BUDALASI

BUGÜN MELEK

Sinemasında
Zevkine doyamıyacağınız
nefis bir film

ANDY HARDİ AŞIK

Baş rollerde:
**MİCKEY ROONEY - JUDY
GARLAN - CECİLLA Parker**
Filme ilâve olarak renkli
manzara. Bugün saat 1 de
Tenzilâth Matine

Davet

Üsküdar Askerlik Şubasından:
Şubemizde kayıtlı yedek topçu Tm. 42140 kayıtlı numarah Neşet oğlu Mehmet Ekrem, yedek piyade Tm. 42597 kayıtlı numarah Şevki oğlu Mehmed, yedek piyade Astm. 12685 kayıtlı numarah Mehmed Tervik oğlu Mehmed Faik, yedek sınıf 6. Mül. Me. Şevki oğlu Mustafa'nın 320 A-4 derhal şubeye müracaatları.

Dünya Sinemacılığının 4 Büyük Yıldızı
**HEDDY LAMAR • CLAUDETTE COLBERT
CLARK GABLE • SPENCER TRACY**
Her sene Bayramda en MUHTEŞEM filmi gösteren
**MELEK Sinemasında
KARA SEVDA**
Filminde sanat kabiliyetlerinin fevkiye çıkarmışlardır.

YENİ AÇILAN
ELHAMRA sinemasında
(Eski Sakarya)
Zaloğlu Rüstem
Türkçe fevkalâde film
Şarkın en nefis kahramanlık ve Aşk Efsanesi
20 Birinci Teşrin Pazartesi Akşamından itibaren

Heyecan ve Neş'eden yaratılan müstesna program
Beşiktaş GÜREL sinemasında
Bugün iki büyük film birden
1 — Görünmeyen Adamın Avdeti
2 — BRODVAY SERENADI

Sinema âleminin en büyük şaheserlerini sıralayan
L ÂLE Sineması
Bugün TAMAMEN RENKLİ
Dr. SIKLOPS
harikasile bütün İstanbullu heyecandan sarsacak.. Alkıştan
inletecek.. Bu eşsiz filmi siz de görünüz.
Cumartesi saat 1 de halk matinesi

TAKSİM Sinemasında
Büyük Muvaffakiyet
Milletler arası şöhrate
malik Mısırlı artist
**BEDİA
Musabeni "ile,"**
Büyük San'atkar
Suriyeli Yıldız
MARİ KUİNİ
tarafından ibda edilen
Türkçe sözlü ve Arapça şarkılı ve sözlü
KIZIM DUYMASIN
Gülünecek ve ağlanacak ibretiamız sahneler ve hayati hakiki-
yeyi gösteren bir şaheser
Bugün Matineler: 11,45 - 2, - 4,15 - 6,30 ve Suare 9 da

MÜJDE!
Bir kaç gündenberi yapılan tamirat ikmal edilerek yeniden süslenen
Beşiktaş SUAD PARK sineması
Bugün 2,30 matinesinden itibaren mevsimin en güzel programile
açılıyor.
1 - DÜŞMAN ELİNDE ESİR (TÜRKÇE)
2 - SARA JEVO
Telefon: 43143

Bütün dünyayı hayrette bırakmış olan Aşk Romanı... Bütün
insanî ihtiraslar bir filmde... «ROMEO ve JULIETTE» filminin
fevkiye muazzam bir şaheser...
EMİLLY BRONTO'nun lâyemut romanından alınmış
ÖLMEYEN AŞK
(Wuthering Heights)
Baş Rollerde:
MERLE OBERON ve LAURENCE OLIVIER
Bu Perşembe akşamı **SARAY Sinemasında**

ARABACININ KIZI'ndan daha heyecanlı... Bütün Aşk
romanlarından daha canlı...
CHRISTİNA SÖDERBAUM'ın temsil ettiği
BALIKÇININ KARISI
(Die Reise nach Tiflitt)
Yakında **ŞARK Sinemasında**
göz yaşları döktürecek filmi olacaktır.

Anket
İstanbul 500 üncü fetih yılı münasebetiyle 1953 senesinde büyük bir tören yapılacaktır. Şimdiden hazırlıklara başlandı. Bu arada bir gazete de tanınmış kimselere bağ vurup «Fahri heykeli nereye dikilmeli ve nasıl olmalı?» diye soruyor. Bu anket, tören hazırlığının en güzel taraflarından biri olmuştur, denebilir. Zira böyle mühim bir mesebbüs hakkında söylenecek sözler, ortaya atılacak fikirler, kopacak münakaşa, münaza ve muhakemelerin ancak 12 yılda arkasından alınabilir!..

Mühalafat sanmayın: «Çelebi böyle olur bizde de anket dedigin!»

Devam !..

Kadın romancılarımızdan biri kendisiyle konuşan bir gazeteciye mesleği hakkındaki düşüncelerini anlatırken yeni hazırlamakta olduğu bir eserden bahsediyor ve: «Bu, benim için bir merhale olabilir. Çünkü mevzuum çetindir. Neşre müsabet olursa yazı hayatında kalacaktır. Menfi çıkarsa kalırsın bırakacağım...»

Vakıa herkes tuttuğu yolu takip etmekte veya geri dönmekte serbestir. İster yürür, ister döner.

Fakat roman muharriri gibi, yaptığı iş kendinden ziyade halka ve memleketine aid olan meslek sahipleri için böyle olmasa gerek. Onların, her eserde bir evvelkinden daha faydalı olabilmeleri ancak yılmadan, bıkmadan çalışmalarına bağlıdır.

Gerçi «Kadınla yola çıkan yolda kalır» derler ama bu, yüzde yüz bir hakikat olsaydı kütüphaneleri dolduran kadın eserlerinin yerinde şimdi yeller eserdi!

Süs !..

Üniversiteden bir hafta içinde 9 palto çalan bir hırsız yakalandı.

İşin garibi hırsızın kendisine yüksek tahsil talebesi, öğretmen muavini, yani sözün kısası kültür adamı süsü vermesinde!..

«Be adam, bir kötü iştir yapmışın, ne diye talebe adını lekeliyorsun?.. Kendine başka bir sıfat bulamadın mı?» diyecekler bulunur ama mazur görmeli. Haftanın yedi gününde sırtına 9 münevver paltosu geçirmeğe muvaffak olan adam, ister istemez kendisine münevver süsü vermiş demektir!..

Hele bu paltolar arasında birkaç da profesör paltosu varsa...

«Kibarlık Budalası», müterciminin bir cevabı

Gazetenizde B. Selâmi İzzet'in, «Kibarlık Budalası» için yazdığı yazıdaki birkaç noktaya cevap vereceğim: Çünkü öteki noktalara cevap vermek bana değil, Şehir Tiyatrosuna düşer.

1 — Le Bourgeois Gentilhomme serlevhasını niçin «Kibarlık Budalası» şeklinde tercüme ettiğimi Tasvirîkâr münekkidine verdiğim cevapta anlattım. Burada yeniden yazmayı faydalı görmüyorum.

2 — Bourgeois kelimesini B. Selâmi İzzet «Esnaf» diye tercüme etmiş. Bu tercümeye doğru olmadığı hakkında ben bir şey söylemeye lüzum görmüyorum. Biraz Fransızca, biraz da tarih bilene bunun doğru olmadığını takdir ederler.

3 — Kleon'a ben Kaf dağı padişahının oğludur demedim. Kibarlık Budalasının basılmış olduğunu belki B. Selâmi İzzet bilmiyor. Kitabın 102 nci sahifesine baksınlar, orada şu sözleri okuyacaklardır: «Mösyö Jurden. — Kızımı Türk padişahının oğluna vereceğim.»

Yani ben B. Selâmi İzzet'in zannettiği gibi ne tarihi, ne de «Molière» i tahrif ettim. Münekkitten biraz da müdekkik olmasını beklemek eser sahibinin hakkıdır. Ben Ankara'da oturuyorum. Benim sözlerimi aktörlerin nasıl söylediklerini bilemem; yanlış söylemişlerse günah onların boynuna.

Kibarlık Budalası'ndaki başka yanlış tercümelere gelince, B. Selâmi İzzet lütfedip bunları gösterebilir de ben de öğrenmiş olayım.

Bu birkaç satırının gazetenizin ilk çıkacak nüshasında nehrini hürmetle rica ederim.

Ali Süha Delilbaşı

Üsküdar tramvaylarında Evkaf hissesi

200 bin liraya belediyeye satılması kabul edildi

Bir haftadanberi Ankara'da bulunan Belediye Reis muavini B. Rifat Yenil dün sabah şehrimize dönmüştür. Belediye reis muavini Ankara temasları ve aldığı neticeler hakkında Dr. B. Lütfi Kırdar'a izahat vermiştir. Öğrendiğimiz göre Üsküdar, Kadıköy ve havalisi halk tramvaylarındaki 468 bin liralık vakıf hisselerinin satın alınması için Ankara'da vakıflar umum müdürlüğü Belediye reis muavini arasında bir mukavele hazırlanmıştır. Bu mukaveleye nazaran 468 bin liralık hisse 15 senede ve 15 maddeli taksitle faizsiz olarak ödenmesi şartıyla 200 bin liraya satın alınacaktır. İlk taksit 1942 senesi ağustos bîdayetinde 13300 lira olarak ödenmektedir.

Diğer taraftan Vekâlet Belediyenin yaptığı teklifler dahilinde yapı ve yollar kanununun bazı maddeleri bilhassa 11 inci maddenin tadilini prensip olarak kabul etmiştir. Vekâlet bu hususta hazırlıyacağı kanun lâihyasını yakında Büyük Millet Meclisine sevkedecektir. İhtimlak kanunun dokuzuncu maddesinin tadil için hazırlanan kanun lâihyası da Büyük Millet Meclisi dahilinde eminde müzakere olunmaktadır.

Akala pamuğunu tamim edenin büstü

İzmir 17 (Telefonla) — Türkiye pamukçuluğunu ıslah ederek Akala nevinin tamim eden Nazilli pamuk istasyonu eski müdürü merhum B. Celâl İrlibaz'ın bir büstünün yapılması ve Nazillide dikilmesi Pamuk Tarım, Satış Kooperatifleri ortakları tarafından kararlaştırılarak faaliyete geçmiştir.

105 yaşında bir kadın eteklerinden tutuştu

İzmir 17 (Telefonla) — İkçesme-likte Halil Mithatpaşa caddesinde Ali kızı 105 yaşında Ayşe bugün mangal-da yemek pişerken entarisinin etekleri tutuşarak yanmış ve ağır bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Günün Ansiklopedisi

Eşref Oğulları

Beyshehirde Eşref oğullarının camii Evkaf tarafından tamir edilcektir. Eşref oğulları, 13 üncü asr sonlarına doğru, Beyshehir civarında kısa bir müddet hüküm sürmüş bir Türk sülalesidir.

Hanedanın müessisi, Selçuk devleti emirlerinden Eşref beydir. Eşref beyin oğlu, Seyfeddin Süleyman kendisine halef olmuştur. Onun da — birinin adı Eşref, diğerinin Mübarizüddin — iki evladi dünyaya gelmiştir. Mübarizüddin'in oğlu Süleyman şah bu soyun son hükümdarıdır. Bu zat 1327 de öldürüldü.

Eşref oğullarının memleketi Hamid oğullarına itinalı etti. Onlardan da Yıldırım Beyazıt tarafından Osmanlı devleti içine alındı.

Eşref oğullarının Beyshehirde cami, türbe, kütüphane gibi sanat itibarıyla değerli eserleri vardır.

Donanmanın hava kuvvetine karşı zaafı

Buna karşı yegâne ve müessir çare donanmanın yanında daima kuvvetli hava birlikleri bulundurmaktır

Bu harpte tayyare, kara hedeflerine karşı olduğu gibi deniz hedeflerine, yani gemilere karşı da müessir bir surette kullanılmaktadır. Bugün harp gemilerine, tayyareye karşı kullanılmak üzere konulan top adedinin birdenbire iki ve hattâ üç misline çıktığı görülmektedir. Gerçi tayyarenin, bombasını sabit hedefe nispetle müteharrrik bir hedefe isabet ettirmek ihtimali daha azdır. Çünkü havadan bir hücumu maruz kalan gemi süratini çoğaltmak, dümen kırmak ve duman perdesi yapmak suretiyle tayyarenin iyi nişan almasını hayli güçleştirir. Fakat havaya karşı kuvvetli müdafaa silâhiyle mücehhez olmanın bir geminin yalnız manevra meharetiyle bomba isabetinden kurtulması da mümkün olamaz.

Evvelce tayyarenin gemiye hücumu tabiiyesi, baştan yahut kıçtan sokularak geminin tulû istikametinde ufki yahut az meyilli uçuşla bomba atacak ve hile düşünülmemekte ve tatbik olunmakta idi. Lâkin tayyarelerin yükseklerden pike yaparak geminin üzerine doğru amuda yakın bir vaziyette âni yaklaşması kabil olunca hücum tabiiyesi değişti. Bhusus güneşin yüksek vaziyette bulunduğu zeval vaktinde güneş tarafından doğru gelecek gemiye sokulmak yahut bulutların arasından birdenbire çıkarak anasız pike dahşile geminin üzerine dikilmek suretiyle, gemideki hava defii toprakların ateş huzmesi içinde kalma zamanını haddi aşmaya indirmek imkânı tayyare için mümkün olunca bombasını gemiye az bir irtifadan isabet ettirmek çaresi elde edilmiş oldu. Bir taraftan tayyarenin çok seri ve çalak hareketi, diğer taraftan tayyarebilirdiğ bombaların ağırlığı ve nüfuz kudreti arttığundan dafi topraklar vurulması güçleştiği gibi gemiye yapılan hasar da ehemmiyet kesbetti.

Kruvazör ve muhrup gibi küçük harp gemilerinin gerek hava dafi silâhi ve gerek tekne mukavemeti bakımından zâfiyeti ağır bomba isabetlerine uzun müddet dayanmalarına mâni teşkil etmektedir. Hususiyile harp gemilerinde mahrukat olarak mazot kullanılması yüksek infilaklı bombanın husule getireceği yangın süratle geminin her tarafına sırayet etmesini mucip olmaktadır. Hele muhrup sınıfı hafif gemileri, kazan ve makine gibi hayati kısımları üzerine isabet eden ağırca bir bomba muattal bırakmaya ve batırmaya kâfi gelmektedir. Dritnotların ve büyük tayyare gemilerinin henüz tayyare bombalarıyla batırılmayışının sebebi; bu gemilerin hava defii silâhi cihetinden çok kuvvetli olmasından ve bilhassa güvertelerinin 10 - 15 santimetre kalınlığında zırh lâvhalarıyla yapılmış bulunmasındandır. Meselâ Sicilya boğazında hava taarruzuna uğrayan İngiliz Illustriyus tayyare gemisine ağır çapta 4 bomba isabet ettirildiği halde gemi süratinden kaybetmeden yoluna devam edebilmektedir. Maamafih tayyarelerin bugünkü taarruz kudretleri yeni dritnotlarda alt alta iki zırh güverte yapmağa inşaat mühendislerini icbar etmiştir.

Her ne kadar dritnotlar bombaya karşı zayıf telâkki edilemezse de tayyareden atılan torpido silâhi karşısında tekne zayıflığı ve kaçınma manevrasında acizleri sabit olmuştur. Bu tip tayyareler hedeflerine takriben 10 - 15 bin metre mesafeden havada gayri muntazam taklâklarla helezonlar çizerek yaklaşmakta ve hedefin takriben 1,000 metre yakınına sokulduğu zaman bir veya iki torpido atmaktadır.

Denize düşen torpido otomatik olarak umkunu alıp 50 mil süratle hedefin üstüne gitmektedir. Hedefe tekrarp etnasında tayyarenin yaptığı helezon hareket onun gemiden top ateşliyle vurulmasını çok müşkül kılmaktadır, Torpidonun denize düştüğü andan gemiye çarpıncaya kadar ancak bir dakikalık bir zaman geçtiğinden bu kısa müddet esnasında dritnot dümeniyle ancak 2 1/2 kerte (30 derece) kadar bir rota

tebdil edebilmektedir ki bu dönüşün torpidodan kaçınmasına kâfi gelmemektedir. Binaenaleyh torpido tayyaresi dritnota 1,000 metre sokulabildiği takdirde torpidosunu hedefe büyük bir ihtimalle yapıstırmaktadır.

Torpido dritnotun altında infilak ettiği için tesiri ağır bir bombaya nisbetle fazla olmaktadır. Filhakika şimdiki kadar bomba isabeti alan dritnotların yarısı ağır olmakla beraber yollarından kaldığı görülmeyecek halde tayyareden atılan torpido isabetiyle yaralanan dritnotun süratini yarıya indirdiği ve hattâ hareketten sakt kaldığı müşahade edilmiştir. Nettekim Mataban muharebesinde Littorio İtalyan dritnotu muhtemmel olarak aldığı iki torpido isabeti yüzünden süratı 10 mile kadar inmiş ve Alman Bismark dritnotu da İngiliz tayyarelerinden atılan üç torpidonun isabeti neticesinde süratini tamamen kaybetmiştir. Son zamanda Sicilya boğazında İtalyan tayyareleri de Nelson İngiliz dritnotunu bir torpido isabetiyle yaralayarak Cebelüttağa ilticaya mecbur etmişlerdir.

Filvaki tayyarelerin harp gemilerine dalgalar halinde taarruzu mevzu bahis değilse de birbiri peşinden münferit ve devamlı surette yapılan hava hücumlarının donanmayı harekâtından meneylediği Giritin Almanlar tarafından zaptında ve Mataban muharebesinde görülmüştür.

Birincisinde tayyare üslerinin Girit önlerinde bulunan İngiliz donanmasına pek yakın olması dola-

yısıyla hücumların sürekli yapılmasından, ikincisinde ise İngilizlerin filo refakatinde tayyare gemisi bulundurmaları sebebiyle havada uzun müddet tayyare bulundurabilmek imkânından muvaffakiyet temin edilmiştir. Gerçi hava kuvveti bu muvaffakiyetleri gündüz kazanmıştır. Tayyarelerin gece denizde dolaşan bir donanmayı bularak ona gerek bomba ve gerek torpido ile hücum ettikleri henüz vaki olmamış ise de kuvvetli tenvir fişekleri veya tayyareden ışıldak kullanmak suretiyle harp gemilerini keşfederek onlara geceleyin dahi taarruz imkânı bulursun bilhassa mknatıslı torpidolarla isabet ihtimali fazlalacaktır. Bu takdirde seyir halindeki donanmaya muvaffakiyetli hava baskınları yapmak imkân dahilinde girecektir.

Hülâsa; donanma her bakımdan hava kuvvetinin karşısında zayıf bulunmaktadır. Müdafaa silâhlarını ve zırh güvertelerini tezyid etmek ve kalınlıktırmakla donanmanın bu zâfiyeti giderebileceğine ihtimal verilemez. Buna yegâne ve müessir çare donanmanın yanında daima kuvvetli hava birlikleri bulundurmaktır. Çünkü hava taarruzlarına karşı en tesirli müdafaa vasıtası tayyarelerdir. Büyük hava kuvvetleri tarafından kontrol edilebilen ic denizlerde donanmanın başlı başına harekât yapması büyük ziyata mal olacaktır. Bu itibarla donanmanın tayyare birlikleri karşısında zaafı daha ziyade ic denizlere münhasırdır. Maamafih Okyanusların vâsi sahalarında donanma gene eski kıymetini muhafaza etmektedir.

A. B.

KÜÇÜK HABERLER AKŞAMDAN AKŞAMA

Dâvaya sebep olan bir münakaşa münasebetile

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

Muhsin Ertuğrul, tiyatromuzda bu yeni cereyanları tatbik için yılmaz bir azimle ve önünde teskil edilen mânilere bazan da «İllallah!» diye hiddetlenerek; bilgi ve sanat tefevvukundan emin, tiktatör yumruğunu sıkıp, arasıra ötekine berikine «Behey nadan!» diye haykırarak yolunda yürüyor. Ben şahsen, Hamlet temsilinde, Talât Artemel'i olsun, diğer artistlerimizi olsun, temsilin umumunu olsun pek muvaffak buldum. (Eseri mütelâf seferler garbun büyük şehirlerinde görmüştüm.) Her halde, tiyatromuz, diğer bir çok millî miesseselerimizden, bu arada matbuatımızdan çok ileri gitmiştir. İncaflı kabul etmeli.

Anak şurası var: «Efendim! Her renk boyadık da cengâri mi kaldı? Her şeyimiz tamam da Hamlet'in 1938 modelini mi tamamlıyoruz? Bunun, evvelâ: Kendi mülk! Oynaması da bir temaşa ihtiyacının tatmininden ziyade bir manevî züppeliğin tezahürüdür.» diyen!.. oluyor.

Şayet tiyatro repertuarımız içinde beynelmîlî şöretî haiz her türlü piyeslere raslamasaydık bunu böyle söyleyebilirdik. Fakat, müzelik bile olsa, Hamlet, Türkiye mükerrem, musaddak tercümelere oynanmalıdır. Bununla iftihar ederiz.

İskenderin lâhdını, İranlıların tahmini müzelerinde saklayan bir şehrin sahnesine Hamlet lâyıktır. Zaman ve mekân uzaklığına ve sinema salgına, nakliyat müşkülâtına rağmen, Türk münevverleri bu kıratta eserleri seyr için gece demiyor, gündüz demiyor, salonları dolduruyorlar.

Ezine'nin hakkını Ezine'ye, Ertuğrul'un hakkını Ertuğrul'a vermekte devam edelim.

(Vâ - Nâ)

★ Mehmed adında birinin tamir edilmek üzere bıraktığı bir takım elbiseyi satmak suretiyle emniyeti sulistimelden maznun Kapalıçarşıda terzî Bedri aslıye sekinize ceza mahkemesince dört ay hapse mahkûm edilmiştir.

AKŞAM İSPOR

Yarınki lig maçları

Mühim karşılaşmalar Galatasarayla Beşiktaş, Fenerbahçe ile İstanbulspor arasında olacaktır

Kupa maçları dolayısıyla bir hafta faslattan sonra lig maçlarının dördüncü hafta müsabakalarına yarın Fenerbahçe ve Şeref stadlarında devam edilecektir. Fikstüre göre Fenerbahçe stadında Vefa - Beykoz, Fenerbahçe - İstanbulspor, Şeref stadında da Kasımpaşa - Süleymaniye, Beyoğluspor - Taksim, Galatasaray - Beşiktaş maçları yapılacaktır. Ayrıca sabahleyin Fener stadında ikinci kupa maçları oynanacaktır. Lig üç haftası pek yavaş giden Fenerbahçe bu haftadan itibaren birdenbire mühim bir safhaya girmiştir. Yarınki karşılaşmaların bilâ tefrik hemen hepsi kendine mahsus ehemmiyet taşımakta ve puvan cetvelinde değişiklik yapacak mahiyette bulunmaktadır. Günün birinci dercedeki mühim maç hiç şüphesiz Şeref stadındaki Beşiktaş - Galatasaray karşılaşmasıdır. Bundan sonra da Fener stadındaki İstanbulspor - Fenerbahçe maçı gelir. Diğer maçların ehemmiyeti de kuvvetleri müsavi olan takımların birbirile karşılaşmalarından.

Lig maçları başındanberi önüne geleni mağlûp eden Galatasaray ile Beşiktaş takımları şampiyonluk yolunda ilk çetin karşılaşmalarını yarın yapıyorlar. Her iki takımın bugünkü elemanlarını birer birer ele alırsak Galatasaray daha avantajlı görünmektedir. Eserde de sene başındanberi mütelâf talihizliklerle karşılaşmalarına rağmen göz doldurmayan genç takımı ile pekâlâ sarılsımdan yürüyün Beşiktaşlılar bu avantajı ortadan kaldıracak bir enerji gösterirlerse — ki mevzisi maçlarında bunun aksine şahit olmadık — bu sefer de kaze zevkine doymayacak güzel bir maç takip etmek imkânını verirler. Ayrıca Hakkı ve Hüsnünün bu maça oynatılacağı yolundaki şayialar da tahakkuk ederse o zaman aradaki avantaj da kalkacağından müsavi kuvvetlerin çarpışması ortaya çoktanberi hasretini çektiğimiz güzel bir futbol nümunesi çıkarır ki beklediğimiz budur.

Geçen senenin namâğlûp takımı müdafaa bu sene bozuktur. Ankara maçıdaki cezalar, bazı oyuncuların mekteplere kaydolmaları takımdan ayrılması, son olarak da takımın belkemiği Hakkının Lıman müessesesinde olduğu için oynamaması Beşiktaş tam manasile kayırmıştır. Buna rağmen bir ekip çalışabilmelerini klüp idareci-leri lehine bir muvaffakiyet olarak kabul etmek lâzımdır. Diğer klüpleri müdden birisinin başına böyle üstüste cezalar gelse değil takım çıkarmak klübün kapısını kapamaktan başka bir çare bulunacağını tahmin etmiyorum.

Beşiktaşlılar şimdiye kadar zayıf takımlarla karşılaşmışlar ve kolaylıkla galip geldiler. Hüseyinin muhacim oy-

naması takımın gol kabiliyetini muhakkak ki arttırmıştır. Fakat yarınki Galatasaray maçı diğer karşılaşmalara benzediğinden Hüseyin gibi müdafaa daha fazla muvaffak olan bir oyuncuyu muhacim hattında oynatmak rakibinin işine yarar ki Beşiktaşlılara, zayıf olan müdafalarını takviye için Hüseyini geride oynatmalarını tavsiye ederiz.

Galatasaray geçen sene olduğu gibi bu sene de diğer takımlarımıza nazaran kuvvetli bir takıma malik bulunmaktadır. Fakat her nedense bu klübümüz iki senedenberi lâyık olduğu mevkie bir türlü ulaşamıyor. Eleman, varlık, alâka velhasıl bütün imkânlar var. Fakat şampiyonluk yok... Bugünkü takımlarında yegâne aksayan oyuncuları muhacim hattında Mustafa, müdafada İsmaildir. Bütün takımlarımızda keşke iki oyuncu aksaklığı olsa dersek bugünkü takımlarımız arasında Galatasarayın avantajı derhal kendiliğinden meydana çıkar. Çok kuvvetli bir ekip olana sarıkmızlılırlar bu sene diğer klüplere olduğu gibi yarınki maça da Beşiktaş nazaran şansı fazladır. Fakat muhacimlerinin kale önünde fazla çalım yaparak vazifelerini unutmamaları lâzımdır.

Günün diğer mühim maçı da bir anlaşamamazlık yüzünden bu sene zayıf kalan Fenerbahçe ile İstanbulspor arasındadır. İstanbulsporluların bu seneki takımları muvaffakiyetli maçlar çıkardığından liglerde iyi bir derece tutacakları kanaati kuvvetlidir. Fenerbahçe idare heyeti ile oyuncular arasındaki anlaşamamazlık henüz halledilmediği ve bilâhare Küçük Fikret ile Melih'in de diğer tarafa ilthak ettiği yolunda çıkan şayialar tahakkuk ederse Fenerbahçe'nin İstanbulspor maçıında iyi bir derece alması imkânı ancak bir sürpriz bakar ki bunun biraz güç olduğunu tahmin ediyoruz. Maamafih İstanbulsporlular da rakibimiz zayıf düşmüştür. Nasıl olsa yeneriz diye sahaya çıkarılsa muvaffakiyet ihtimalleri o nisbette azalır. Haftanın diğer maçları da kuvvetlerin müsavi oluşu yüzünden enteresan geçecektir.

Vefa ile Beykoz maçı çetin olmakla beraber kazanma şansı daha fazla yeşilbeyazlılardır. Kasımpaşa - Süleymaniye maçıında beraberlik ihtimali akla daha yakın gelmektedir. Taksim - Beyoğluspor maçıında Taksimin galibiyeti normaldir.

Şazi Tezcan

Fitremizi gene kartallarımız için, göklerden yağacak ölüme karşı bizi koruyacak Kızıl Yüzy için, yurdun yarınki koruyucuları yavrularımız için vereceğiz.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkalade ahvalın devamı maddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa nesredilecektir.

1 - İŞ ARIYANLAR

BİR GENÇ İŞ ARIYOR - Lise mezunuyum. Her hangi husus bir meslekte öğleden sonra çalışmak üzere iş arıyorum. Tapu işlerinden anlarım. Meram anlatacak kadar Fransızca bilirim. Akşamda H. C. rümuzuna mektupla müracaat.

BAYAN İŞ ARIYOR - Türkçe Fransızca bilen bir bayan kasadar veya teahatır ve emsal iş aramaktadır. İla yazınca terahat buroda da çalışabilir. İsteyen: Galata Okumusa 94 B. E. mektupla müracaat.

BİR TÜRK BAYAN İŞ ARIYOR - Ortamettep derecesinde tahsil olan genç, çalışkan, terbiyeli temiz bir alle kızı kasyer, avukat, yazhane gibi yerlerde kendisine münasip cıddi mütessesede bir iş arıyor. Uygun bir flatte çalışacaktır. Akşam gazetesinde S. İ. rümuzuna tafsilatlı adreslerle mektupla müracaat.

BİR MUHASİP İŞ ARIYOR - Askerliğini yapmış Ticaret mektebi mezunu, mülki müesseselerde 3 sene memurluk yapmış her nevi müessesesinin muhasebesini tedvir edebilecek kudrette bir muhasip saat 13 den itibaren çalışmak üzere iş aramaktadır. Eski hafiye ve daktiloyu bilir. Akşamda C.K.A. rümuzuna mektupla müracaat.

İŞ ARIYOR - Tahsilim ilse onunca sunu. Vaziyeti hazırda dolayısıyla öğleden sonra her hangi bir büroda veya lüzum görülen bir işte çalışabilirim. Akşamda (K. Ezen) rümuzuna mektupla müracaat.

ENDÜSTRİYEL TEŞEBBÜS SAHİPLERİNE: Politeknik endüstriyel tekekküllerin işletme usul ve teşkilatı ile mamulleri maliyet fiyatlarını sınırla tebarüz ettiren muhasebe ve idarelerini meze ve organize ederek en yüksek imalatı verimli almağa muktedir bir idareci teknisyen muhasebe ihtiyacı olanların Ankara 113 numaralı posta kutusuna ve İstanbulda Akşam gazetesinde E. K. ya müracaatları.

DADILIK ARIYORUM - Yirmi senegenberi dadılık yapıpaktayım. Arzu edenler adresime müracaat etmeleri. Adres: Kadıköy Altıyol Söğütöğüşme caddesi No. 157

2 - İŞÇİ ARIYANLAR

STAJYER MEMUR ARIYOR - Harika işlerinde stajyer olarak çalıştırılacak memur alınacak. İsteklerin tahsil derecesinde isteyecekleri asgari ücreti mektupla Akşamda Stajyer rümuzuna etraflice bildirilmeleri.

BİR BAYAN ARIYOR - Bir müessesenin İstanbuldaki yazhaneinde dosya işleriyle meşgul olacaktır. Daktilo bilmesi şart değildir. İstediklerini aylık ücret, mümkünse fotoğrafı ve hayatları hakkında tafsilatlı mektupla Galata posta kutusu 1150 ye müracaatları.

GEMLİKDE - Bir yağ fabrikası için tecrübeli bir müdürle bir de muhasip aramıyor. Mektupla İstanbul Asmaaltı No. 22 ye müracaat.

BAYAN MEMUR ARIYOR - Fransızcaya aşina yazısı güzel bayan memura ihtiyaç vardır. Ehliyetine göre maaş verilecektir. Çalışmak isteyenlerin: Taksim Kristal gazinosu arkasında Tarihî caddesi ESER apartmanının altındaki Milli Emlak İş bürosuna müracaat. Telefon: 42277

HADEME ALINACAK - Yüksek tahsil kız ve erkek talebe yurtlarına hademe alınacaktır. Müracaat Beyazıt Üniversitesi lokantası yanında. No. 11

DAKİTİLO ARIYOR - Beyoğlu dördüncü noterliğinde eski ve yeni yazıları bilen bir bayan daktiloya ihtiyacı vardır. Taliplerin noterliğe müracaat etmesi.

DAKİTİLO ARIYOR - Eski harfleri bilen bir daktilo bayan alınacaktır. Talip olanlar 10-14 arasında Galata Nordsterm han No. 15 de Kemal Başarına müracaat etmeleri.

ADAPAZARINDA - Olmak üzere bir bayan üç isten yani yemek, orta, çocuk bakım işlerinden birini arıyor. Akşamda (Z. P.) rümuzuna mektupla müracaat.

KADIN HASTABAKICI ARIYOR - Tahsil olup olmaması hastabakıcılık etmiş veya etmemiş olmasından ehemmiyeti yoktur. Arzu edenler Bezaat üniversite caddesinde Küllihan sokak No. 12 doktor Cemal Zeki muayenehanesine müracaat edebilirler.

BİR DİŞÇİYE İHTİYAÇ VAR - Sirkede bir muayenehanede çalışmak üzere bir dişçiye ihtiyaç var. Eminönünde Emlak bankası karşısında İzzet bey hanı bir numaraya müracaat.

3 - SATILIK EŞYA

SATILIK KÜRK - 1939 da Amerikadan alınmış, fevkalade güzel Letür dö mer kıymetli yeni kürk acele satılmaktadır. Tel: 20107, Yerebatan Sağlık yurdu.

SATILIK MOTÖR İLE İŞLER OT BAYLA MAKİNESİ - Müracaat: Galata Fermenteciler 50 No. Türk makine evi.

SATILIK - Asri yemek odası takımı. İsteyenler, Pangaltı Hamam, Sakı sokak Çiçek Apt. No. 1 müracaat.

ACELE SATILIK TAKSİ - 2359 sayılı taksit otomobili yalnız iki lastiği eski ve gene çalışır bir halde yedek parçalarıyla Trablent markalı 1600 lıraya taksitle satılmaktadır. Talip olanlar her gün 14 den 16 ya kadar Tophane Necati bey caddesi, 347 No. lu kahvede Aziz Yarene müracaat olunur.

SATILIK ÇOCUK ARABASI - Pek az kullanılmış lüks bir çocuk arabası satılmaktadır. Taksimde Tallmahnae Güngör Apt. 3 No. ya müracaat. Telefon: 40083

SATILIK BUZ DOLABI - Evlerde ve dükkanlarda kullanılmaya elverişli temiz mükemmel ve gayet zarif Frigidaire markalı bir buz dolabı satılmaktadır. 43348 numaralı telefonla müracaat edilebilir.

SATILIK ÇİFT BEYGİRLİ ARABA - Büyükdada çalışan çift beygirli ve beygirleri yedi yaşında olan üstü kapalı ve yanları tenteli ve demir aksamlı Avrupa mamulâtından olan bir araba beygirlerle kışumlarile acele satılmaktadır. Beyoğlunda Rumeli hanında pasajda berber Dilyon's'e müracaat.

4 - Kiralık - Satılık

BOZKURT - EMLAK - Nisantagi dörtüncü ağızından itibaren (3) dakika mesafede (204) lıra geliri mevcut 4 ve 6 şar odalı ve banyo maa müstemilat ve binanın inşa edildiği arazi (238) metre kare ve (19) metre olan dört katlı ve manzaralı işbu apartman (33) bin lıraya satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

33 BİN LİRAYA - Şişli tramvay istasyonuna (1,5) dakika mesafede senevi (2040) lıra geliri mevcut 3, 5, 6, 4 odadan ibaret ve gömme banyo lüks mutfak ve cidden temiz bir içişliğin ve meraklı bir şahsın emeli mahsulüdür. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

12,500 LİRAYA - Fıruzagağa dört yol ağızında senevi (912) lıra geliri mevcut üçer oda ve asri banyo ve mutfak ve dört kattan ibaret şirîn bir apartman satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

11,500 LİRAYA - Kurtuluş tramvay caddesine (1,5) dakika mesafe senevi (840) lıra geliri mevcut üç oda ve asri banyo ve mutfak üç kat modern bir apartman satılmaktadır. Manzaraya güzeldir. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

7 BİN LİRAYA - Şişli tramvay istasyonuna ve asfaltı (5) dakika mesafede 5 oda asri bir mutfak ve banyo içi ropelen boyalı ile boyanmış sık kâğırlı kullanışlı bir hane satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

4000 LİRAYA - Kadıköy Mısırlıoğlu hünkâr imamında onuncu ilki mektep karşısındaki sokak müntehasında ön cephesi mazbut bir duvarla muhat ve yüzdü mütecaviz meyva ağaçları ve (3) aded büyük çam ağacını ihtiva eden 3 dönüm bir bahçe içinde (9) oda kuyu elektrik terkos ve içi yağlı boyalı köşk satılmaktadır. Haricen boyalı ve şimal cephesi (200) lıra tamir ister. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

6500 LİRAYA - Büyükdada plaj oteli civarında birinci kat üç oda bir mutfak üst kat 6 oda ve ahasap daracalarından deniz görünüm kâğırlı hane satılmaktadır. Yazlık kıranı (600) lıradır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

BEHER METRESİ 3 LİRAYA - Kadıköy Çiftelavuzlarında asfalt üzerinde mükemmel deniz görür. Cephesi 33 metre derinliği 88 metre olan ağaçlanmış köşe başı yani 2772 metre işbu arsa toptan satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

BEHER METRESİ 3,5 LİRAYA - Heybelada iskeleye 2, 3 dakika mesafede deniz kenarında 8000 metrekil arsaları birer dönüm ve yahud bir buçuk dönüm olarak satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

BEHER METRESİ 3,5 LİRAYA - Kadıköyünde Yoğurtçuda deniz kenarında Kalamış koyuna müntezar cephesi 48 derinliği 37 metr olan (1776) metre kare arsa satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

BEHER METRESİ 3,5 LİRAYA - Kadıköyünde Yoğurtçuda deniz kenarında Kalamış koyuna müntezar cephesi 48 derinliği 37 metr olan (1776) metre kare arsa satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

BEHER METRESİ 3,5 LİRAYA - Kadıköyünde Yoğurtçuda deniz kenarında Kalamış koyuna müntezar cephesi 48 derinliği 37 metr olan (1776) metre kare arsa satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

ALICI İSTEKLERİ - Taksim ile Şişli güzergâhında 4 ilâ 8 bin lıra arasında satılık haneciler ihtiyacı vardır. Müsterilerim istical göstermektedirler. Ankara şubemiz tam kadrosile hali faaliyettedir. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlak Tel: 43532 - 1

SATILIK UCUZ KÂRGİR HANE - Sakızağac Yenışehir pazar önünde Vişne sokagında 3 katlı 6 oda senevi 180 lıra getiren 1350 lıraya satılmaktadır. Müracaat İstiklal caddesi 146/4 Beyoğlu kulübünde.

30 LİRAYA KIRALIK DÜKKÂN - Galata Ziraat bankası yanı Kemekeş sok. No. 22 üzerinde iki oda, tarasa vardır, bina betondur. Tel: 60580 - 4

KIRALIK ODA - Beyoğlunda mobilyalı, konforlu, Fransızca ve Almanca konuşan temiz bir alle yanında, İsteyenleri perşembe pazar No. 7 Galata müracaat.

KIRALIK ODA - Çok yüzel ve her nevi modern konforu havi mobilyalı bir oda kiralıktır. Ayazpaşada İstanbul palas üçüncü kat 16 No. ya müracaat.

SATILIK EMLAKLER ARIYOR - Satmak isteyenlerin Ankara caddesi 99/1 Adalet han 3 No. Ferdi Selek Türk emlak bürosu Tel: 20607 - 2

DEVREN SATILIK BAKKALİYE - Köşebaşı, orta büyüklükte ve mobilyalı adres: Lâleli Ordu caddesi No. 277/3

KIRALIK GÜZEL EV - Ankara'da oturan bir allenin İstanbul'un en iyi yerinde Sultanahmet parkı üstünde güzel bir evi. 12 oda, kaloriferi, parkesi, lüks ve servis banyoları, teras ve balkonları, fevkalade güzel bahçe ve bütün konforu ile ideal bir mesken telefonu var. Esas cephesi parka, bir tarafı denize iki yüzü bahçesine bakar, yazlık kışlık bir villâ. Toptan veya kısmen kiraya verilebileceği gibi eğer kiracı sayfiyeye çıkar ve isterse yaz aylarında bir kısmında ev sahiplerinin ikamet şekline göre de anlaşma yapılabilir. Her gün saat 12 ile 14 arasında 44602 numaralı telefondan 45 numarayı isteyiniz.

24.000 LİRAYA - Acele satılık kelepir apartman. Lâleli civarında iyi bir yerde 5 daireli ayda 125 lıra iradı olan yeni yapı bir apartman 24.000 lıraya acele satılmaktadır. Müracaat: Ferdi Selek Türk Emlak bürosu. Ankara caddesi Adalet han No. 3 İstanbul Telefon: 20607

PANSİYON ARIYOR - İyi bir allee mensup taşrah bir genç, yüksek ticaret mektebine devam edeceğinden, Fransızca konuşabilen iyi bir alle nezdinde akşam yemekli pansiyoner olmak istiyor. Kabul etmek isteyenlerin Beyoğlunda Packard otomobili acentasına mektupla müracaatları.

FABRİKA VE MATBAAYA ELVERİŞLİ BİR BİNA SATILIKTIR - Çağaloğlunda fabrika ve matbaa itihahına elverişli betonarme yeni bir bina satılmaktadır. Akşam idaresine müracaat. Telefon: 20681

AYAZPAŞADA KIRALIK EV - Saray arkası sokagında 30 numaralı ev kiralıktır. On odalı, kaloriferli, tam konforlu, denize nezaretili ve bahçelidir. Yanındaki Namık paşa sokagında 7 No. lı eve müracaat.

KIRALIK - Tophane - eski Satiye binası yanında depo, kalafat yeri, deniz hamamı olarak kullanılır arsa. Satılık yazı makinası da vardır. Telefon: 40023.

SATILIK MERA - Şarköy civarında yirmi dört bin dönümlük Mandatepe merası satılık olduğundan taliplerin kimyager Hüsameddine müfacaatları. Eminönü Emlak ve Eytam bankası karşısında İzzet bey hanı İkinci kat No. 6

ŞİŞLİDE - Mobilyalı kiralık 5 odalı ev. Fazla tafsilat için 81189 No. ya saat 8 - 11 arasında telefon edilebilir.

ÇİFLİK ARIYOR - İstanbul ve civarında çiflik satmak isteyenlerin mevkî ve hususiyetlerle miktar ve asgari bedelini Akşamda çiflik adresine bildirmeleri.

SATILIK VE MOBİLYESİLE KIRALIK KADIN BERBERİ - Müracaat: Şirkeci Hüdavendigar caddesi 37 No. emlak tellâhı Salih.

5 - MÜTEFERİK

İNGİLİZCE VE ALMANCA DERSLERİ - (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalet) - İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. - Fransızca'yı mükemmel konuşur. - Esah ve en seri usul - Ücret mütedit. - (Prof. H.) rümuzuna mektupla müracaat.

PUL MÜBADELESİ - Gönderilecek Türk pulları mukabilinde cebneli pulu göndermekteyim. Saffet Balcıoğlu, Nisantagi Güzelbahçe sok. Nilüfer apartmanı 35/1 - İstanbul.

FRANZIZCA İNGİLİZCE DERSLERİ - İngilizce ve Fransızca'yı ilerletmek için tecrübeli bir matmazel tarafından iyi bir metotla öğrenmek isteyenlerin Akşamda X. B. rümuzuna mektupla müracaatları

Günlük Borsa

17 Birinciteşrin 1941

	L. K.
% 7,5 933 Türk borcu I, II, III.	23,10
» 1933 İkramiyeli	19,70
» 1933 İkramiyeli Ergani	20,60
» 1934 Sivas-Erzurum I	20,45
» 1934 Sivas-Erzurum 2-7	20,55
» 1932 Hazine bonoları	56,25
» 1935 Hazine bonoları	16,50
» 1938 hazine bonoları	24,50
A. Demiryolu tahvil I - II	49,-
A. Demiryolları tahvil III	49,75
A. Demiryolu mümessil senet	44,75
T.C. Merkez bankası	128,50
T. İş bankası nama muharrer	11,90
T. İş bankası (hamile alt)	12,50
T. İş bankası mümessil his.	145,-
A. Demiryolları şirketi (% 60)	28,-
A. Demiryolları şirketi (% 100)	44,-
Eskişehir çimento	10,65
Kredi Fonsiye 1903	102,-
» 1911	96,-
» Amort	58,50
» Kupon	1,10
Türk altını	24,95
Kilçe altın bir gramı	3,48
Osmanlı bankası (banknot)	2,80
Londra üzerine 1 sterlin	5,22
Nevyork üzerine 100 dolar	129,20
Madrid üzerine 100 pezeta	12,89
Stokholm üzerine 100 krun	30,75

RADYO

Bugünkü program

13.30 Program, 13.33 Türkçe plâklar, 13.45 Ajans haberleri, 14.00 Türkçe plâklar, 14.30 Ankara sonbahar at yarışlarının tahminleri, 14.45 Riyaseticumhur bandosu, 18.03 Çift fasıl, 18.40 Caz ve tango orkestrası, 19.00 Konuşma, 19.15 Caz ve tango orkestrası, 19.30 Ajans haberleri, 19.45 Konuşma, 19.55 Karışık şarkı ve türküler, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Klâret ve Santur ile saz eserleri, 21.00 Ziraat takvimi, 21.10 Dinleyici istekleri, 21.45 Konuşma (Günün meseleleri), 22.00 Salon orkestrası, 22.30 Ajans ve para borsası haberleri, 22.45 Salon orkestrası.

19 İlktesir pazar sabahı
8.30 Program, 8.33 Hafif program PL, 8.45 Ajans haberleri, 9.00 Hafif program (PL), 9.15 Evin saati, 9.30 Hafif programın devamı (PL)

BULMACAMIZ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:
1 - Karagözün arkadaşı - Vazet.
2 - Kapalı değil - Bir azamız.
3 - Parik değil - Hunlının başı.
4 - Mukim olma - Futbol istilahlarından.
5 - Kapital.
6 - İsale etmek - İşaret edati.
7 - Yemeğin tadını getirir - Kısırlık.
8 - 30 gün - Şeffaf bir madde.
9 - Misafire ikram edilen şeyler.
10 - Tahsil ettir - Sonuna «T» gelirse bir seyyardir.

Geçen bulmacamızın halli
Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:
1 - Netice, Aba, 2 - Eziyeteden, 3 - Tıcalet, Nî, 4 - İyab, Rîaz, 5 - Cer, Ok, Cık, 6 - Eterkokusu, 7 - Eti, Kalos, 8 - Ad, Acul, La, 9 - Benzisulok, 10 - Anı, Kuşak.

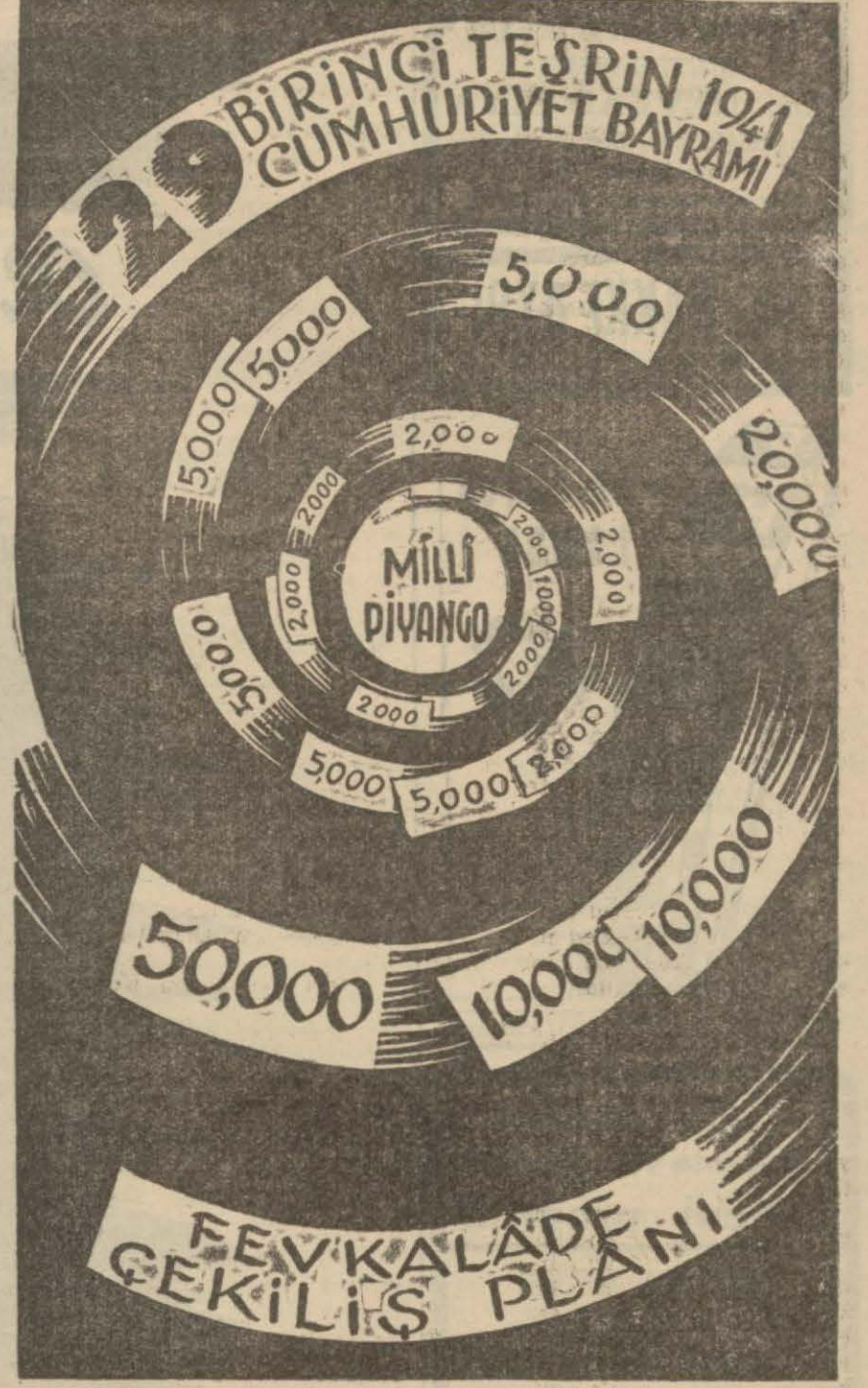
ALMANCA DERSLERİ - Usulî tedrisi mükemmel olan bir Alman bayyanı almanca dersleri vermektedir. Mobilyalı güzel, temiz oda kiralıktır. Pazardan maada her gün saat 3,4 den 7 ye kadar. İstiklal caddesi 133 Hasan bey apartmanı 2 ci merdiven 1 kat 6 numaraya müracaat.

BRİÇ DERSLERİ - Profesör Saprıç tarafından ayrı ayrı veya toplu bir halde hususî olarak verilir. Akşam gazetesine (Brîç) rümuzuna mektup gönderilmesi.

ALMANCA DERSLERİ - Almanca muallimesi çocuklara, ilse ve üniversite talebelerine büyüklere almanca gramer edebiyat ve muhabere dersleri verir. Adalar, Kadıköy, Boğaziçine gibedilir. Metodları çok kolaydır. Sabah saat 8,30 - 9,30 akşamları 18-19 za kadar Taksim Siraserviler No. 101 kapı 9 kat 4 Madam Sifta.

İNGİLİZCE DERS - Bir Türk bayyan tarafından İngilizce öğrenmek veya ilerletmek isteyenlere bilhassa orta okul ve ilse talebelerine en yeni metotla ders vermektedir. Ücret ehvendir. «Akşam»da N. A. rümuzuna mektupla müracaat.

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ - Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karflerimizden
S.P. - A. K. M. - S. B. - O. S. B.O. - Z.B. - Berlin - Çiftlik - Stajyer - M. H. - 333 - G. B. - K. B. K. - L. M. S. - M. T. B. - Filâlesit - X. B. - A. K. D. - K. H. O. - M. F. namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları rica olunur.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. - Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası. Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri. Para biriktirenlere 28,800 lıra ikramiye veriyor.

4 adet 1,000 liralık	4,000 lıra	100 adet 50 liralık	5,000 lıra
4 » 500 »	2,000 »	120 » 40 »	4,800 »
4 » 250 »	1,000 »	160 » 20 »	3,200 »
40 » 100 »	4,000 »		

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı ikramiyelere ikramiye ektiği takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kuralar sene 4 defa 11 eylül, 11 birincikânun, 11 mart ve 11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Belsamitol

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOĞUKLUĞU, idrar zorluğu, Mesane ve Prostat iltihabı, Silit ve Koli Silitlere. Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel ilâç BELSAMİTOLdur. BELSAMİTOL kullanılarak yukarıda sayılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Eczanelerde bulunur. Satış deposu: Sami Aksu Bahçekapı İş Bankası arkasında Rahvancılar sokak No. 5.

SATILIK OTOMOBİL

938 modeli Spesial tip beş kişilik araba ve motor kısımlarile 6 aded lastiği yeni bir halde bulunan bir aded Bulik otomobili. Görmek ve flat hususunda konuşmak için Yenipostane caddesi 47 numarada İpek-İş Şirketine müracaat olunması.

Üsküdar - Kadıköy ve havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim şirketinden:

Kaynakçı ustası araniyor
Şirketimiz atölyesinde çalışmak üzere oksijen ve elektrik kaynak işlerine vakif bir kaynakçı alınacaktır. İstekilerin müracaatı.

PIRLANTA TEK TAŞ
4,25 kıratlık temiz bir pirlanta 20/10/941 pazartesi saat 14 de Sandal bedesteninde satılacaktır.

1 Liraya teminatl PERMANANT
Beyoğlu Tarlabası caddesi No. 134

DİŞ TABİBİ Kemal Enver Ünver
Seyahatten dönmüş, hastalarını kabule başlamıştır. Çemberlitaş Güzel Ap. No. 2. Telefon: 22416

Doktor Bahaddin Lutfi Varnalı
OPERATÖR ÜROLOG
Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı

Zayi diploma
Gaziantep lisesinden Necmi Dal adına verilen bitirme ve olgunluk diplomasını zayi ettim. Bulunm Taksim cumhuriyet caddesi Fort acentası Muhittin Aksor'a göndermeleri veya 44089 a telefon etmeleri rica olunur.

ÇOCUK HASTALIKLARI
MÜTEHASSISI
Dr. NEVZAD ZIYA
Cağaloğlu Zeki Bey apartmanı
3 üncü kat 8 No.
Her gün 14 den 18 ze kadar

Dr. HAKKI AYRI
Beyoğlu Mısır apart. No. 2

En idareli
LAMBA

Taksim Belediye
Lokanta ve gazinosu
Yeni program

ANİTA BEST
Fevkalâde caz şarkıcısı
SHORT AND LONG
Yeni gelen Amerikan komikleri
Ancy ve Zoly Linder
Duo Eksantrik
MUKY ve arkadaşı
Numara Kornik
Aynı Müzik ve Varyete
Programı ile
Cumartesi ve Pazar saat 17
Matineler

Paviyonda
ANİTA BEST
ve meşhur **FRED GARDEN**
Orkestrası

4 kap yemek ve ekmek
Tabildot: 45 kuruş
Bu ucuzluk, Beyoğlunda Asmalı
Mescid, Löbon Pastanesi karşı-
sındaki sokakta
TUNA'da

OSMANLI BANKASI
Osmanlı Bankasının Galata mer-
kezile Yenici ve Beyoğlu şube-
lerinin, Şeker Bayramı münasebe-
tile, 22, 23, 24 ve 25 ilkteşrin 1941,
ve Cümhuriyet Bayramı münasebe-
tile de, 28 (öğleden sonra), 29 ve
30 ilkteşrin 1941 tarihlerinde ka-
palı bulunacağı ilân olunur.

Dr. A. Asım Onur
Ortaköy
Şifa Yurdu
Şehir gürültüsünden uzak bir
yerde büyük bir parkın içinde
ve çamların ortasında fevkalâ-
de güzel manzaralı çok temiz
ve iyi bakımlı, kadın, erkek
her türlü hastalara açık hususi
hastane. Sinirlerini ve yorgun-
luğunu dinlendirmek ve neka-
hat devrini geçirmek isteyen-
lere mahsus yegâne müessesesi.
Telefon: 42221

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 "	1450 "
3 Aylık	400 "	800 "
1 Aylık	150 "	300 "

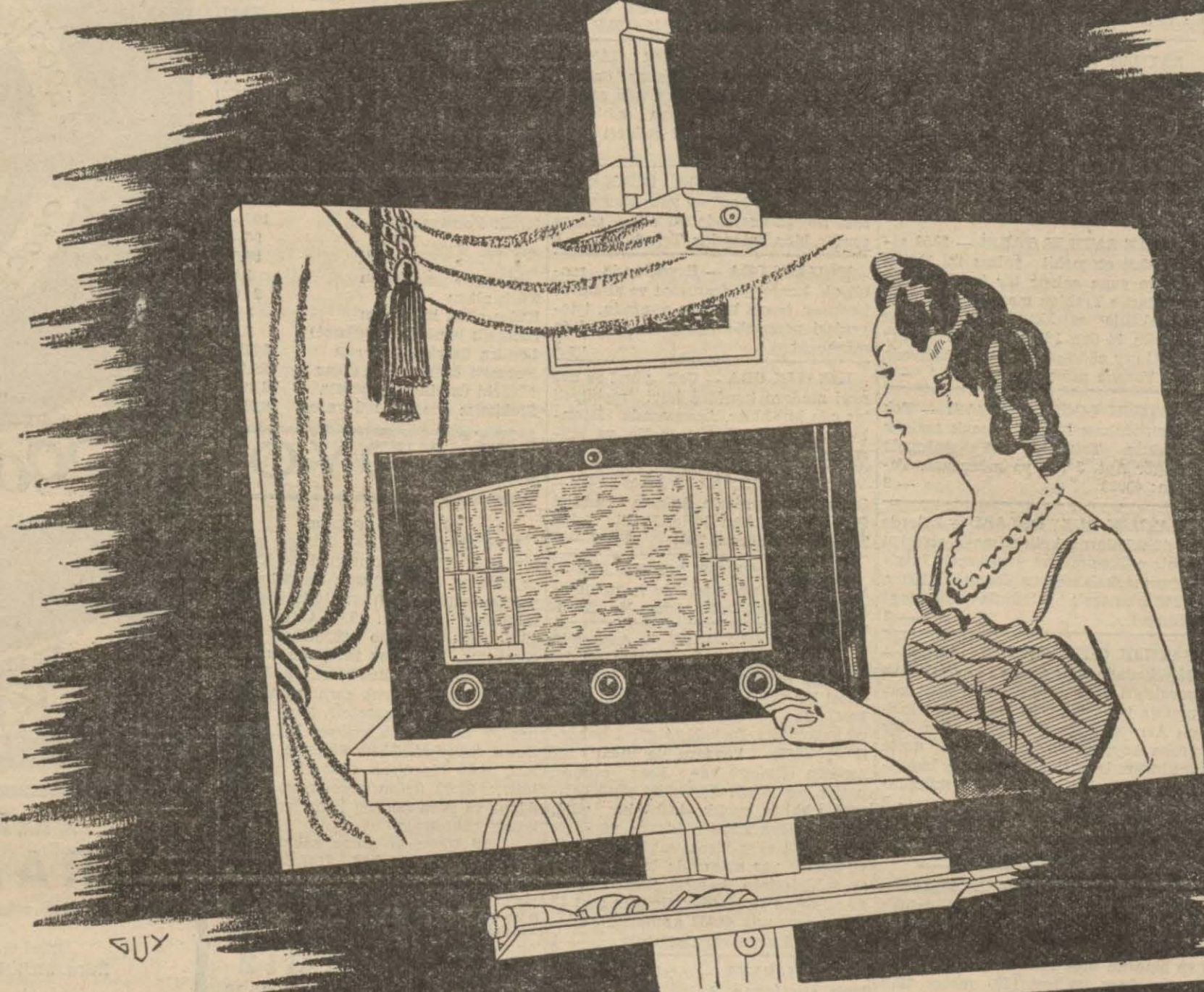
Posta ittihadına dahil olmıyan
enebi memleketler: Seneliği:
3600 altı aylığı 1900 üç aylığı
1000 kuruştur

Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565
Yazı işleri: 20765 — İdare 20631
Müdür: 20497

Ramazan 26 — Hızır 166
S. İm. Gü. Ö. İki. Ak. Yat.
E. 11,10 12,48 6,34 9,36 12,00 1,31
Va. 4,36 6,15 11,59 15,02 17,25 18,58

İdarehane Babiâli cıvarı
Acımusluk sokak No. 13

Radyo meraklılarına müjde!

RCA'nın 12 lâmbalı 8 dalgalı yeni "Broadway" modeli
radyo fen ve sanatının şaheseridir

RCA radyoları geldi!

Bu mühimsenmiyecek bir haber değildir. . . .

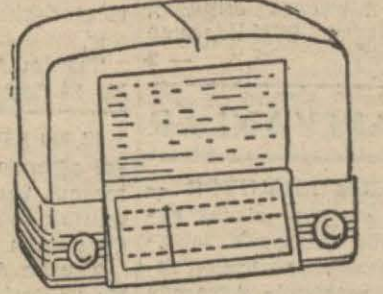
Bu haber, meşhur RCA radyolarının teknik kıymetini
ve ses vermekteki mükemmeliyetini bilenleri
sevindirecek bir haberdur.

BURLA
BİRADERLER

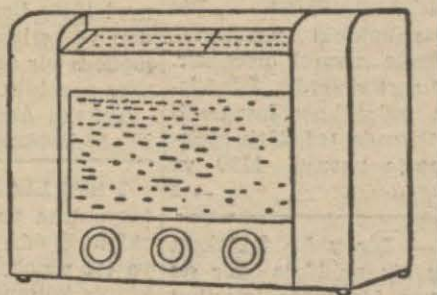
İSTANBUL - ANKARA - İZMİR

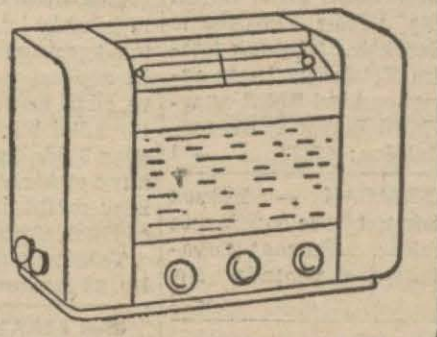
RCA Radyo

RCA New York 6 modeli

RCA New York 7 modeli

RCA New York 9 modeli

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi
Müdürlüğünden

İŞÇİ ALINACAKTIR

Müessesemiz fabrikaları için Fabrikamızda yapılacak imtihanı mu-
vaffak oldukları takdirde gösterecekleri ehliyeteye göre 5 liraya kadar yev-
miye ile:

- 10 Birinci sınıf Tesviyesi
- 10 Törnacı
- 4 Frezeci

Alınacaktır. Sanat mektebi mezunları tercih edilecektir.
İsteklilerin 15/11/1941 tarihine kadar aşağıda yazılı vesakle birlikte biz-
zat Karabükte müessese müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

- 1 — Nüfus kâğıdı, askerliklerini yapmış olanlar 941 ihtiyat yoklamasını
yaptırmış olmaları, tecilli olanların Nüfus kâğıtlarına kaydettirmeleri,
- 2 — Polis iyi hal kâğıdı,
- 3 — Çiçek aş kâğıdı,
- 4 — Hizmet vesikası,
- 5 — Varsa tahsil vesikası,
- 6 — 1 boy, 3 vesikalık fotoğraf.

(9172)

Öğretmenler Yardım Cemiyeti
Reisliğinden:

Cemiyetimiz azasından Silivri Ak-
vıran köy okulu öğretmeni İsmail
Dündar aramızdan maalesef ebedi-
yen kaybettik. Kederli ailesine ve sa-
yın arkadaşlara taziyetlerimizi suna-
rız.

Beşiktaş Halkevinden:

Evimizde her sene olduğu gibi bu
sene de akrodeon, mandolin, piyano,
keman dersleri verilecektir. Talip o-
lanların evimiz idare memurluğuna
müracaatla isim ve adreslerini kay-
dettirmeleri hususu ilân olunur.

ZAYİ MÜHÜR — Beyoğlu malmü-
dürlüğünde maasumda kullandığım
mühürümü kaybettim. Yenisini kaz-
dıracağımın eskisinin hükmü yok-
tur.

Emekli binbaşı: Hasan Fevzi Kuran

Inhisarlar İstanbul Bira Fabrikası
Müdürlüğünden:

Koşum hayvanı satın alınacaktır

Yük arabası için dört, beş yaş arasında iki hayvan alınacaktır. Talip-
lerin Şişli İnhisarlar bira fabrikası müdürlüğüne müracaatları «Eski Bo-
monti» (9237)

Çanakkale Belediyesinden:

13/9/1941 tarihinden itibaren arttırmaya çıkarılan sinemaya ait mu-
mele bazı mülahazalarla refedilmiş ve işbu ihale aşağıdaki şartlar ile yen-
iden arttırmaya vaziedilmiştir.

- 1 — Şehri muhammen bedeli «200» liradır.
- 2 — İstekliler bu işe ait şartnameyi parasız olarak Belediye muhase-
besinden isteyebilirler.
- 3 — Arttırma 10/11/1941 pazartesi günü saat 15 de Çanakkale Beled-
ye encümeni huzurunda yapılacaktır.
- 4 — Talip olanların % 7,5 teminat akçeleriyle birlikte mezkûr gün ve
saatte Çanakkale Belediyesinde hazır bulunmaları ilân olunur.

(9157)